

K

KÖZÉP- ÉS KELET EURÓPAI
TÖRTÉNELEM ÉS TÁRSADALOM KUTATÁSÁÉRT
KÖZALAPÍTVÁNY

Közhasznúsági melléklet

2014

1	8	2	3	7	0	1	0	9	4	9	9	5	6	1	0	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

statisztikai számjel vagy adószám (csekkzámlaszám)

Kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezetek

egyszerűsített éves beszámolója

2	0	1	4
---	---	---	---

év

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

egyéb szervezet megnevezés

1122 Budapest, Határőr út 35.

címe

Keltezés: Budapest, 2015. május 27.

 az egyéb szervezet vezetője
 (képviselője)

P.H.

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

2014. december 31.

Kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezetek egyszerűsített éves beszámolójának mérlege

adatok eFt-ban

Sorszám	A tétel megnevezése	Előző év	Előző évek módosítása	Tárgyév
a	b	c	d	e
1	A. Befektetett eszközök (2.+3.+4. sor)	2 544 430		2 493 290
2	I. IMMATERIÁLIS JAVAK	30 860		20 752
3	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK	2 513 570		2 472 538
4	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK			
5	B. Forgóeszközök (6.+7.+8.+9. sor)	904 314		1 105 036
6	I. KÉSZLETEK	60 478		73 594
7	II. KÖVETELÉSEK	34 925		68 653
8	III. ÉRTÉKPAPÍROK	29 994		0
9	IV. PÉNZESZKÖZÖK	778 917		962 789
10	C. Aktív időbeli elhatárolások	10 787		1 580
11	ESZKÖZÖK (aktívák) ÖSSZESEN (1.+5.+10. sor)	3 459 531		3 599 906

12	C. Saját tőke (13.+14.+15.+16.+17+18. sor)	286 848		215 844
13	I. INDULÓ TŐKE	117 000		117 000
14	II. TŐKEVÁLTOZÁS	202 953		169 848
15	III. LEKÖTÖTT TARTALÉK			
16	IV. ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK			
17	V. TÁRGYÉVI EREDMÉNY ALAPTEVÉKENYSÉGBŐL (közhasznú tevékenységből)	-45 350		-82 544
18	VI. TÁRGYÉVI EREDMÉNY VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGBŐL	12 245		11 540
19	E. Céltartalék	0		0
20	F. Kötelezettségek (21.+22.+23. sor)	189 325		174 918
21	I. HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK			
22	II. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	96 250		96 250
23	III. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	93 075		78 668
24	G. Passzív időbeli elhatárolások	2 983 358		3 209 144
25	FORRÁSOK (passzívák) ÖSSZESEN (12.+19.+20.+24.sor)	3 459 531		3 599 906

Kelt: Budapest, 2015. május 27.

Közép- és Kelet-európai Történelem és
Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

2014. december 31.

Kentős könyvvitelt vezető egyéb szervezetek egyszerűsített éves beszámolójának eredménykimutatása

Sorszám	A tétel megnevezése	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
		Előző év	Előző évek módosítása	Tárgyév	Előző év	Előző évek módosítása	Tárgyév	Előző év	Előző évek módosítása	Tárgyév
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
1	ÉRTÉKESÍTÉS NETTO ÁRBEVÉTELE	338 497		363 770	24 700		24 931	363 197		388 701
2	AKTIVÁLT SAJÁT TELJESÍTMÉNYEK ÉRTÉKE	-864		749	11 355		14 551	10 491		15 300
3	EGYÉB BEVÉTELEK	483 225		1 716 068	641		1 901	483 866		1 717 969
	ebből:							0		0
	- tagdíj, alapítótól kapott befizetés							0		0
	- támogatások	472 122		1 712 503	641		1 901	472 763		1 714 404
	- adományok	9 559		45				9 559		45
4	PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELE	797		624				797		624
5	RENDKÍVÜLI BEVÉTELEK	113		590	3		37	116		627
	ebből:							0		0
	- alapítótól kapott befizetés							0		0
	- támogatások							0		0
A.	ÖSSZES BEVÉTEL (1.+2.+3.+4.+5.sor)	821 768	0	2 081 801	36 699	0	41 420	858 467	0	2 123 221
	- ebből: közhasznú tevékenység bevételei	821 768		2 081 801				821 768		2 081 801
6	ANYAGJELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	362 337		962 338	23 520		27 228	385 857		989 566
7	SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	417 230		654 537	934		2 648	418 164		657 185
	ebből: vezető tisztségviselők jutalmazásai	43 962		54 316	254			44 216		54 316
8	ÉRTÉKCSÖKKENÉSI LEÍRÁS	84 800		105 204				84 800		105 204
9	EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	2 511		5 565				2 511		5 565
10	PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI	108		36				108		36
11	RENDKÍVÜLI RÁFORDÍTÁSOK	132		436 665			4	132		436 669
B.	ÖSSZES RÁFORDÍTÁS (6.+7.+8.+9.+10.+11. sor)	867 118	0	2 164 345	24 454	0	29 880	891 572	0	2 194 225
	ebből: közhasznú tevékenység ráfordításai	867 118		2 164 345				867 118		2 164 345
C.	ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY (A-B)	-45 350	0	-82 544	12 245	0	11 540	-33 105	0	-71 004
12	ADÓFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG							0		0
D.	ADÓZOTT EREDMÉNY (C-12)	-45 350	0	-82 544	12 245	0	11 540	-33 105	0	-71 004
13	13. JOVAHAGYOTT ÖSSZÁLEK							0		0
E.	TÁRGYÉVI EREDMÉNY (D-13)	-45 350	0	-82 544	12 245	0	11 540	-33 105	0	-71 004

Kelt: Budapest, 2015. május 27.

Közép- és Kelet-európai Történelem és
Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány
2014. december 31.

TÁJÉKOZTATÓ ADATOK

adatok eFt-ban				
Sorszám	A tétel megnevezése	Előző év	Előző évek módosítása	Tárgyév
a	b	c	d	e
A.	Központi költségvetési támogatás	386 406		1 627 780
B.	Helyi önkormányzati költségvetési támogatás	100		200
C.	Az Európai Unió strukturális, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás	0		0
D.	Normatív támogatás	0		0
E.	A személyi jövedelemadó meghatározott részének adózó rendelkezése szerinti felhasználásról szóló 1996.évi CXCVI. Törvény alapján kiutalt összeg	195		249
F.	Közzszolgáltatási bevétel	0		0

Kelt: Budapest, 2015. május 27.

Közép- és Kelet-európai Történelem és
Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete

PK-142

Törvényszék:

01 Fővárosi Törvényszék

Tárgyév:

2 0 1 4

Beküldő adatai (akinek az ügyfélkapuján keresztül a kérelem beküldésre kerül)

	Előtag	Családi név	Első utónév	További utónevek
Viselt név:		Németné Rák	Judit	
Születési név:		Rák	Judit	
Anyja neve:		Szendrői	Zsuzsanna	
Születési ország neve:	Magyarország			
Születési település neve:	Budapest			
Születési ideje:	1 9 7 4 - 0 8 - 2 6			

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Szervezet székhelye:

Irányítószám: 1 1 2 2

Település: Budapest

Község neve: Határőr

Község jellege:

út

Házszám:

35.

Lépcsőház:

Emelet:

Ajtó:

Bejegyző határozat száma:

0 0 P K . 6 0 4 8 1 / 1 9 9 9 / 1 3

Nyilvántartási szám:

0 1 - 0 1 - 0 0 0 7 5 2 6

Szervezet adószáma:

1 8 2 3 7 0 1 0 - 2 - 4 3

Képviselő neve:

Dr. Schmidt Mária és Balás-Piri László

Képviselő aláírása:

Dr. Schmidt Mária és Balás-Piri László

Keltezés:

Budapest

2 0 1 5 - 0 5 - 2 7

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege			
(Adatok ezer forintban.)			
	Előző év	Előző év helyesbítése	Tárgyév
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)			
A. Befektetett eszközök	2 544 430		2 493 290
I. Immateriális javak	30 860		20 752
II. Tárgyi eszközök	2 513 570		2 472 538
III. Befektetett pénzügyi eszközök			
B. Forgóeszközök	904 314		1 105 036
I. Készletek	60 478		73 594
II. Követelések	34 925		68 653
III. Értékpapírok	29 994		0
IV. Pénzeszközök	778 917		962 789
C. Aktív időbeli elhatárolások	10 787		1 580
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	3 459 531		3 599 906
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)			
D. Saját tőke	286 848		215 844
I. Induló tőke/jegyzett tőke	117 000		117 000
II. Tőkeváltozás/eredmény	202 953		169 848
III. Lékötött tartalék			
IV. Értékelési tartalék			
V. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből	-45 350		-82 544
VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből	12 245		11 540
E. Céltartalékok			
F. Kötelezettségek	189 325		174 918
I. Hátrasorolt kötelezettségek			
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	96 250		96 250
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	93 075		78 668
G. Passzív időbeli elhatárolások	2 983 358		3 209 144
FORRÁSOK ÖSSZESEN	3 459 531		3 599 906

Kitöltő verzió:2.65.0 Nyomtatvány verzió:5.2

Nyomtatva: 2015.05.27 16.36.08

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló eredmény-kimutatása

(Adatok ezer forintban.)

	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév
1. Értékesítés nettó árbevétele	338 497		363 770	24 700		24 931	363 197		388 701
2. Aktivált saját teljesítmények értéke	-864		749	11 355		14 551	10 491		15 300
3. Egyéb bevételek	483 225		1 716 068	641		1 901	483 866		1 717 969
- tagdíj, alapítótól kapott befizetés									
- támogatások	472 122		1 712 503	641		1 901	472 763		1 714 404
- adományok	9 559		45				9 559		45
4. Pénzügyi műveletek bevételei	797		624				797		624
5. Rendkívüli bevételek	113		590	3		37	116		627
ebből:									
- alapítótól kapott befizetés									
- támogatások									
A. Összes bevétel (1+2+3+4+5)	821 768		2 081 801	36 699		41 420	858 467		2 123 221
ebből: közhasznú tevékenység bevételei	821 768		2 081 801				821 768		2 081 801
6. Anyagjellegű ráfordítások	362 337		962 338	23 520		27 228	385 857		989 566
7. Személyi jellegű ráfordítások	417 230		654 537	934		2 648	418 164		657 185
ebből: vezető tisztségviselők juttatásai	43 962		54 316	254			44 216		54 316
8. Értékcsökkenési leírás	84 800		105 204				84 800		105 204
9. Egyéb ráfordítások	2 511		5 565				2 511		5 565
10. Pénzügyi műveletek ráfordításai	108		36				108		36

Kitöltő verzió:2.65.0 Nyomtatvány verzió:5.2

Nyomtatva: 2015.05.27 16.36.08

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló eredmény-kimutatása 2.

(Adatok ezer forintban.)

	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév
11. Rendkívüli ráfordítások	132		436 665			4	132		436 669
B. Összes ráfordítás (6+7+8+9+10+11)	867 118		2 164 345	24 454		29 880	891 572		2 194 225
ebből: közhasznú tevékenység ráfordításai	867 118		2 164 345				867 118		2 164 345
C. Adózás előtti eredmény (A-B)	-45 350		-82 544	12 245		11 540	-33 105		-71 004
12. Adófizetési kötelezettség									
D. Adózott eredmény (C-12)	-45 350		-82 544	12 245		11 540	-33 105		-71 004
13. Jávahagyott osztalék									
E. Tárgyévi eredmény (D-13)	-45 350		-82 544	12 245		11 540	-33 105		-71 004
Tájékoztató adatok									
A. Központi költségvetési támogatás	386 406		1 627 780				386 406		1 627 780
B. Helyi önkormányzati költségvetési támogatás	100		200				100		200
C. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás									
D. Normatív támogatás									
E. A személyi jövedelamadó meghatározott részének adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI.törvény alapján kiutalt összeg	195		249				195		249
F. Köszolgáltatási bevétel									

Könyvvizsgálói záradék

Igen

Nem

Az adatok könyvvizsgálattal alá vannak támasztva.

Kitöltő verzió:2.65.0 Nyomtatvány verzió:5.2

Nyomtatva: 2015.05.27 16.36.08

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete

PK-142

1. Szervezet azonosító adatai

1.1 Név

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásért Közalapítvány

1.2 Székhely

Irányítószám: 1122

Település: Budapest

Községi neve:

Határőr

Községi jellege:

út

Házszám:

35.

Lépcsőház:

Emelet:

Ajtó:

1.3 Bejegyző határozat száma:

00.PK.60481/1999/13

1.4 Nyilvántartási szám:

01-01-0007526

1.5 Szervezet adószáma:

18237010-2-43

1.6 Képviselő neve:

Dr. Schmidt Mária és Balás-Piri László

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

A közalapítvány által elsődlegesen végzett közfeladat a kulturális örökség védelme, elemeinek megőrzése, fenntartható használatuknak elősegítése és támogatása, mely feladatot az általa üzemeltetett Terror Háza Múzeumon keresztül valósít meg. A közalapítvány további céljainak megvalósítása érdekében működteti a XX. Század Intézetet, a Habsburg Történelmi Intézetet, valamint a Kommunizmuskutató Intézetet. Ezen tevékenységét a közalapítvány a gyakorlatban akként látja el, hogy a tulajdonában, illetve a birtokában lévő kulturális javakat tudományos, örökségvédelmi, oktatási és ismeretátadási céllal gyűjti, megőrzi, feldolgozza, kutatja és kiállítja, továbbá egyéb formákban közzé teszi. A közalapítvány tevékenységével biztosítja a társadalom számára a kulturális javakhoz való hozzáférést és így a közművelődést, továbbá elősegíti a természeti, társadalmi, művészeti, kulturális és tudományos összefüggések kutatását, megértését, nyomon követi azok jelenkori változásait és folytonos művelődésre ösztönöz.

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése:

közművelődés

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely:

1997. évi CXL. törvény

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja:

magyar és külföldi intézmények és magánszemélyek

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:

1500000

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

A Terror Háza Múzeum állandó kiállításának látogatószámának növekedése
"Egy orosz hazafi - Alekszandr Szojzenyicin (1918-2008)" című időszaki kiállítás
"Közös siker - rendszerváltás" rendezvénysorozat
I. világháború centenáriumi ünnepségsorozata

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

1. Szervezet azonosító adatai

1.1 Név

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

1.2 Székhely

Irányítószám: **1122** Település: **Budapest**

Községi neve: **Határőr** Községi jellege: **út**

Házszám: **35.** Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Bejegyző határozat száma: **00.PK.60481/1999/13**

1.4 Nyilvántartási szám: **01-01-0007526**

1.4 Szervezet adószáma: **18237010-2-43**

1.6 Képviselő neve: **Dr. Schmidt Mária és Balás-Piri László**

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése: **oktatás**

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely: **2011. évi CXCV. törvény**

A nemzeti köznevelésről

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja: **magyar középiskolások és pedagógusok**

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma: **25000**

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

Rendhagyó történelemórákat tartott a Közalapítvány középiskolásoknak, illetve több oktatási segédanyagot készített a pedagógusoknak.

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete

PK-142

1. Szervezet azonosító adatai

1.1 Név

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

1.2 Székhely

Irányítószám: 1122 Település: Budapest

Községi neve: Határőr Községi jellege: út

Házszám: 35. Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Bejegyző határozat száma: 00-PK-60481/1999/13

1.4 Nyilvántartási szám: 01-01-0007526

1.5 Szervezet adószáma: 18237010-2-43

1.6 Képviselő neve: Dr. Schmidt Mária és Balás-Piri László

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

A közalapítvány célja a kulturális örökség védelme, elemeinek megőrzése, fenntartható használatuknak elősegítése és támogatása, továbbá a közművelődés feltételeinek biztosítása. Így különösen: oktatófilmek és dokumentumfilmek készítése, tananyagok és pedagógiai segédanyagok készítése, könyv- és tudományos kötet kiadása, digitalizált tartalmak készítése és fejlesztése, felnőttképzési és oktatási tevékenység, közhasznú kampányok és rendezvények szervezése és lebonyolítása.

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése: kulturális örökség védelme

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely: 2001. évi LXIV. törvény

A kulturális örökség védelméről

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja: magyar és külföldi érdeklődők, községek, városok

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma: 1500000

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

A közalapítvány által elsődlegesen végzett közfeladat a kulturális örökség védelme, elemeinek megőrzése, fenntartható használatuknak elősegítése és támogatása, mely feladatot az általa üzemeltetett Terror Háza Múzeumon keresztül valósít meg.

Az I. világháborús centenáriumi ünnepségsorozat pályázatainak keretében az országban sok helyen felújították az I. világháborús hőseire emlékező emlékműveket.

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

1. Szervezet azonosító adatai

1.1 Név

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

1.2 Székhely

Irányítószám: 1122 Település: Budapest

Községi neve: Határőr Községi jellege: út

Házszám: 35. Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Bejegyző határozat száma: 00.PK.60481/1999/13

1.4 Nyilvántartási szám: 01-01-0007526

1.5 Szervezet adószáma: 18237010-2-43

1.6 Képviselő neve: Dr. Schmidt Mária és Balás-Piri László

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése: Helyi közművelődési tevékenység támogatása

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely: 1991. évi XX. törvény

A helyi önkormányzatok és szerveik... feladat- és hatásköreiről

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja: magyar és külföldi magánszemélyek

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma: 300

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

Holokauszt emléknap megrendezése

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

1. Szervezet azonosító adatai

1.1 Név

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

1.2 Székhely

Irányítószám: 1122 Település: Budapest

Községi neve: Határőr Községi jellege: út

Házszám: 35. Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Bejegyző határozat száma: 00.PK.60481/1999/13

1.4 Nyilvántartási szám: 01-01-0007526

1.4 Szervezet adószáma: 18237010-2-43

1.6 Képviselő neve: Dr. Schmidt Mária és Balás-Piri László

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése: Tudományos kutatás, fejlesztés és innováció

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely: 2014. évi LXXVI. törvény

A tudományos kutatásról, fejlesztésről, innovációról

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja: magyar intézmények és magánszemélyek

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma: 1000

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

A közalapítvány a tudományos konferenciákat, előadásokat, műhelybeszélgetéseket szervezett, illetve kutató adatbázist hozott létre a XX. Század Intézetén, a XX. Század Intézetén, a Habsburg Történeti Intézetén, valamint a Kommunizmuskutató Intézetén keresztül.

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

4. Közhasznú tevékenység érdekében felhasznált vagyon kimutatása

(Adatok ezer forintban.)

4.1	Felhasznált vagyonelem megnevezése	Vagyonelem értéke	Felhasználás célja
	Tőkeváltozás	82 544	közhasznú tevékenység
4.2	Felhasznált vagyonelem megnevezése	Vagyonelem értéke	Felhasználás célja
4.3	Felhasznált vagyonelem megnevezése	Vagyonelem értéke	Felhasználás célja
	Közhasznú tevékenység érdekében felhasznált vagyon kimutatása (összesen)	82 544	
	Közhasznú tevékenység érdekében felhasznált vagyon kimutatása (mindösszesen)	82 544	

5. Cél szerinti juttatások kimutatása

5.1	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
5.2	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
5.3	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
	Cél szerinti juttatások kimutatása (összesen)		
	Cél szerinti juttatások kimutatása (mindösszesen)		

6. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás

6.1	Tisztség	Előző év (1)	Tárgyév (2)
	Főigazgató asszony	27 222	39 084
6.2	Tisztség	Előző év (1)	Tárgy év (2)
	Kuratóriumi tagok	4 195	3 685
A.	Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás összesen:	31 417	42 769

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

4. Közhasznú tevékenység érdekében felhasznált vagyon kimutatása

(Adatok ezer forintban.)

4.1	Felhasznált vagyonelem megnevezése	Vagyonelem értéke	Felhasználás célja
4.2	Felhasznált vagyonelem megnevezése	Vagyonelem értéke	Felhasználás célja
4.3	Felhasznált vagyonelem megnevezése	Vagyonelem értéke	Felhasználás célja
	Közhasznú tevékenység érdekében felhasznált vagyon kimutatása (összesen)		
	Közhasznú tevékenység érdekében felhasznált vagyon kimutatása (mindösszesen)	82 544	

5. Cél szerinti juttatások kimutatása

5.1	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
5.2	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
5.3	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
	Cél szerinti juttatások kimutatása (összesen)		
	Cél szerinti juttatások kimutatása (mindösszesen)		

6. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás

6.1	Tisztség	Előző év (1)	Tárgyév (2)
	FB tagok	4 085	6 747
6.2	Tisztség	Előző év (1)	Tárgy év (2)
A.	Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás összesen:	4 085	6 747

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásért Közalapítvány

7. Közhasznú jogállás megállapításához szükséges mutatók

(Adatok ezer forintban.)

Alapadatok	Előző év (1)	Tárgyév (2)
B. Éves összes bevétel	858 467	2 123 221
ebből:		
C. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg	195	249
D. Közzolgáltatási bevétel		
E. Normatív támogatás		
F. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás		
G. Korrigált bevétel [B-(C+D+E+F)]	858 272	2 122 972
H. Összes ráfordítás (kiadás)	891 572	2 194 225
I. Ebből személyi jellegű ráfordítás	418 164	657 185
J. Közhasznú tevékenység ráfordításai	867 118	2 164 345
K. Adózott eredmény	-33 105	-71 004
L. A szervezet munkájában közreműködő közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek száma (a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően)		
Erőforrás ellátottság mutatói	Mutató teljesítése	
	Igen	Nem
Ectv. 32. § (4) a) $[(B1+B2)/2 > 1.000.000, - Ft]$	☒	☐
Ectv. 32. § (4) b) $[K1+K2 >= 0]$	☐	☒
Ectv. 32. § (4) c) $[(I1+I2-A1-A2)/(H1+H2) >= 0,25]$	☒	☐
Társadalmi támogatottság mutatói	Mutató teljesítése	
Ectv. 32. § (5) a) $[(C1+C2)/(G1+G2) >= 0,02]$	☐	☒
Ectv. 32. § (5) b) $[(J1+J2)/(H1+H2) >= 0,5]$	☒	☐
Ectv. 32. § (5) c) $[(L1+L2)/2 >= 10 fő]$	☐	☒

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	2014. évi működési költségeire	
Támogató megnevezése:	Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium	
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒
	önkormányzati költségvetés	☐
	nemzetközi forrás	☐
	más gazdálkodó	☐
Támogatás időtartama:	2014.01.01-2014.12.31	
Támogatási összeg:	210 000 000	
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	210 000 000	
- tárgyévben felhasznált összeg:	210 000 000	
- tárgyévben folyósított összeg:	210 000 000	
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként		
Személyi	98 431 642	
Dologi	111 540 358	
Felhalmozási	28 000	
Összesen:	210 000 000	
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:		
A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásért Közalapítvány, ezen belül a XX. Század Intézet, a XXI. Század Intézet, a Habsburg Történelmi Intézet, a Kommunizmuskutató Intézet és a Terror Háza Múzeum működési költségeinek és programjainak támogatása.		
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása		
Schmidt Mária: Nyugaton a helyzet változóban - könyvbemutató		
Molnár János: A Securitate célkeresztjében - könyvbemutató		
A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja		
Hégető Honorka Díj átadása a Terror Háza Múzeumban		
XXI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon való részvétel		
A Holokauszt Magyarországi Áldozatainak Emléknapja - emlékkoncert		
Álom az államról (Theodor Herzl 1860-1904) - kerekasztal beszélgetés		
A forradalom tanúi - Budapest 1956, akik megélték - franciaországi emigránsok visszaemlékezései - könyvbemutató		

Kitöltő verzió:2.65.0 Nyomtatvány verzió:5.2

Nyomtatva: 2015.05.27 16.36.08

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Az I. világháború kitörésének 100. évfordulója alkalmából rendezett centenáriumi ünnepségsorozat előkészítő munkálatainak költségére		
Támogató megnevezése:	Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2013.01.15-2014.04.30		
Támogatási összeg:	465 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	337 836 600		
- tárgyévben felhasznált összeg:	321 200 727		
- tárgyévben folyósított összeg:	0		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként			
Személyi	55 137 243		
Dologi	264 688 328		
Felhalmozási	1 375 156		
Összesen:	321 200 727		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
Magyarország Kormányának megbízásából a XX. Század Intézet az első világháború kirobbanásának 100. évfordulójára, illetve a hozzá kapcsolódó rendezvénysorozat előkészítésére és lebonyolítására munkaszervezetet hozott létre, amely koordinálja az abban résztvevő intézmények és szervezetek együttműködését. A kutatószervezet tagjai ezen felül együttműködéseket alakítanak ki a téma által érintett hazai és nemzetközi intézményekkel. Az évfordulóhoz kötött pályázatok meghirdetésével és koordinálásával az Első Világháborús Centenáriumi Emlékbizottság a XX. Század Intézetet bízta meg. A pályázatok 2014. január 15-én nyíltak meg a hivatalos honlapján.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
Első Világháborús Centenáriumi Pályázatok támogatása Németország az első világháború előestéjén - kerekasztal beszélgetés A lengyelek és az I. világháború - kerekasztal beszélgetés Első világháborús centenáriumi emlékbizottsági ülések Frontmózi - I. világháborúval kapcsolatos filmek vetítése			
Megjegyzés: A tárgyévben fel nem használt összeg kifizetése 2015-ben történik meg.			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	BudaPost, illetőleg Metazin című online periodikái megjelentetésére		
Támogató megnevezése:	Miniszterelnökség		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2013.07.01-2014.06.30		
Támogatási összeg:	107 400 800		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	74 916 083		
- tárgyévben felhasznált összeg:	30 291 579		
- tárgyévben folyósított összeg:	0		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként			
Személyi	26 660 568		
Dologi	3 631 011		
Felhalmozási	0		
Összesen:	30 291 579		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A Budapest (www.budapest.eu) és a Metazin (www.metazin.hu) online kiadványok megjelentetése, működtetése.			
Megjegyzés: A támogatás fel nem használt része visszafizetésre került 2014-ben.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
Budapest: A szemle lapjain minden olyan napi téma előkerült, ami a külföldi politikai megfigyelőt, vendéget, szakember, diplomatát, újságírókat érdekelheti. A Budapest nem kerüli a kényes témákat, a radikális megfogalmazásokat is idézi, hogy az olvasó képet kaphasson a sokszor éles hangú politikai vitákról. A gyakran igen heves viták értelmezéséhez és a külföldi olvasó eligazításához a szerkesztőség rövid, kurzívval szedett, tényszerű magyarázatokkal járult hozzá. Ily módon, angol nyelven immár három és fél, németül pedig másfél évre visszamenőleg tekintélyes és megbízható adatbázis áll az olvasó rendelkezésére minden lényegesebb magyarországi kérdésről a Budapest honlapján.			
Metazin: az online kiadvány folyamatosan frissülő válogatást kínál a világhálón található tartalmakból, főként újságok			

Kitöltő verzió:2.65.0 Nyomtatvány verzió:5.2

Nyomtatva: 2015.05.27 16.36.08

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Sorsok Háza - Európai Oktatási Központ szakmai és társadalmi fundamentumainak támogatása		
Támogató megnevezése:	Miniszterelnökség		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2013.09.01-2014.02.15		
Támogatási összeg:	100 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	36 828 806		
- tárgyévben felhasznált összeg:	36 828 806		
- tárgyévben folyósított összeg:	7 484 261		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként			
Személyi	31 545 447		
Dologi	5 283 359		
Felhalmozási	0		
Összesen:	36 828 806		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
Magyarország Kormánya 2013 nyarán bízta meg Közalapítványunkat egy, a vészkorszak hetvenedik évfordulójára emlékező új kiállítóhely és oktatási központ létrehozásával. A Holokauszt Emlékév keretében megvalósuló projekt célja, hogy a néhai Józsefvárosi pályaudvar helyén a felnövekvő nemzedékeket érzékenyíteni képes új intézmény létesüljön. A megbízás teljesítése érdekében még 2013. szeptemberében Nemzetközi Tanácsadó Testületet és előkészítő szakmai munkacsoportokat hoztunk létre, továbbá megalkottuk az új létesítmény azóta széles körben ismertté vált elnevezését (Sorsok Háza - Európai Oktatási Központ).			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
Látványtervek előkészítése Az oktatási tartalmakat befogadó informatikai rendszer szerkezeti tervei előkészítése A létesítmény belsőépítészeti- és kültéri tervei előkészítése Kreatív munkacsoport működtetése Történelem-szakmai munkacsoport működtetése Oktatási munkacsoport működtetése, oktatási anyag elkészítése Pénzügyi, bonyolítói munkacsoport működtetése Építészeti konzultációs munkacsoport működtetése			

Kitöltő verzió:2.65.0 Nyomtatvány verzió:5.2

Nyomtatva: 2015.05.27 16.36.08

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	"Közös siker - rendszerváltozás" programsorozat szervezésével és lebonyolításával kapcsolatos költségekre	
Támogató megnevezése:	Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium	
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒
	önkormányzati költségvetés	☐
	nemzetközi forrás	☐
	más gazdálkodó	☐
Támogatás időtartama:	2013.11.01-2015.12.31	
Támogatási összeg:	1 000 000 000	
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	599 129 648	
- tárgyévben felhasznált összeg:	599 129 648	
- tárgyévben folyósított összeg:	800 000 000	
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként		
Személyi	42 801 172	
Dologi	555 434 896	
Felhalmozási	893 580	
Összesen:	599 129 648	
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:		
A rendszerváltoztatás 25. évfordulója alkalmából a Kormány a Közalapítványt bízta meg Áder János, Magyarország köztársasági elnökének fővédnökségével zajló programsorozat kidolgozásával és megvalósításával. A Közalapítvány az emlékévként programjainak tervezésekor elsősorban azokra a fiatalokra összpontosított, akik nem éltek át az akkori eseményeket. A Közalapítvány célja a rendszerváltoztatásnak "közös sikerként" történő pozicionálása, továbbá a rendszerváltoztatás történetének megismertetése elsősorban a személyes emlékekkel nem rendelkező fiatal generációk számára.		
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása		
Közös siker online kampány indítása		
'89 After: Foglald zenébe a rendszerváltoztatást - pályázati felhívás		
Kívészt szabadság - kiállítás		
Görbe tükör 1989 - kiállítás		
Átlépni a szabadságba		
Szabadságkoncert - Omega és Scorpions koncert a Hősök terén		
Befogadás napja		
Határtaianul dokumentumfilm létrehozása		

Kitöltő verzió:2.65.0 Nyomtatvány verzió:5.2

Nyomtatva: 2015.05.27 16.36.08

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Nemzetközi konferenciára	
Támogató megnevezése:	Emberi Erőforrások Minisztériuma	
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒
	önkormányzati költségvetés	☐
	nemzetközi forrás	☐
	más gazdálkodó	☐
Támogatás időtartama:	2013.12.01-2014.04.30	
Támogatási összeg:	10 188 000	
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	10 188 000	
- tárgyévben felhasznált összeg:	10 188 000	
- tárgyévben folyósított összeg:	10 188 000	
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként		
Személyi	0	
Dologi	10 188 000	
Felhalmozási	0	
Összesen:	10 188 000	
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:		
A Közalapítvány és az Emberi Erőforrások Minisztériumának Társadalmi Felzárkóztatásért Felelős Államtitkársága egy nemzetközi konferencia keretében kívánta bemutatni az elmúlt évek felzárkózás politikai tapasztalatait. A konferencia lehetőséget adott az Államtitkárság által is támogatott sokszínű roma kultúra bemutatására. A kultúra fontos közvetítő elem, amely erősíti a roma közösségi tudatot, a közösséghez tartozást és a többségi társadalom általi elfogadást, valamint segít bemutatni és elfogadni egymást.		
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása		
"Egymásra utalva: Felzárkózás-politika a XXI. században" című kétnapos nemzetközi konferencia a Bálna Budapest rendezvényközpontban. A rendezvény célja az volt, hogy nemzetközi szervezetek képviselői, kormányzati szakértők és civil szervezetek együtt tekinthessék át a társadalmi befogadás eredményeit, aktuális kérdéseit, megvitassák az egyházi és civil, valamint az állami szereplők szerepvállalási lehetőségeit, továbbá közösen vizsgálják felül a jelenleg érvényes szakmai normákat, illetve javaslatokat tehessenek az új irányokra.		

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Az identitás, a felzárkóztatás és az erre vonatkozó tudástartalmak disszeminációjának előmozdítása érdekében megvalósuló rendezvénysorozatra	
Támogató megnevezése:	Emberi Erőforrások Minisztériuma	
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒
	önkormányzati költségvetés	☐
	nemzetközi forrás	☐
	más gazdálkodó	☐
Támogatás időtartama:	2013.12.15-2015.05.31	
Támogatási összeg:	30 000 000	
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	10 147 300	
- tárgyévben felhasznált összeg:	10 147 300	
- tárgyévben folyósított összeg:	30 000 000	
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként		
Személyi	0	
Dologi	10 147 300	
Felhalmozási	0	
Összesen:	10 147 300	
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:		
A tervezett programsorozattal a Közalapítvány az identitás, a felzárkóztatás és az erre vonatkozó tudástartalmak disszeminációját kívánta előmozdítani. A programelemek tematikus fókuszpontjába beemelésére kerültek a konferenciákon túl a kulturális reprezentáció egyéb lehetőségei is.		
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása		
Tanulmánykészítés		
Egyeztetések, programok előkészítése		

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Az I. világháború kitörésének 100. évfordulója alkalmából rendezett centenáriumi ünnepségsorozat kapcsolódó kiadásaira		
Támogató megnevezése:	Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2014.01.01-2015.05.31		
Támogatási összeg:	800 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	281 484 333		
- tárgyévben felhasznált összeg:	281 484 333		
- tárgyévben folyósított összeg:	800 000 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként			
Személyi	86 113 933		
Dologi	195 370 400		
Felhalmozási	0		
Összesen:	281 484 333		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
Az első világháború kitörésének 100. évfordulója alkalmából rendezett centenáriumi ünnepségsorozathoz kapcsolódó kiadások költségeit (koordinációs iroda, honlap működési költsége, pályázat, oktatási program kidolgozása, pedagógus továbbképzés, országos vetélkedő, kiállítás, konferencia szervezés) fedezte belőle a Közalapítvány.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
Tollal, papírral, szuronyok között - konferencia Első világháborús pódiumbeszélgetés - könyvbemutató Hős vagy terrorista? - konferencia Az első világháború századik évfordulója alkalmából tisztelgés az elesettek emléke előtt Első Világháborús Centenáriumi Emlékbizottság ülése Frontozsi - filmvetítés Tudományos Tanácsadó Testületi ülés Az első világháború, mint a kultúrák összecsapása - konferencia			

Kitöltő verzió:2.65.0 Nyomtatvány verzió:5.2

Nyomtatva: 2015.05.27 16.36.08

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Holokausz Gyermekáldozatainak Emlékhelye - Európai Oktatási Központ szakmai és társadalmi fundamentumainak megteremtéséhez		
Támogató megnevezése:	Miniszterelnökség		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2014.01.01-2014.07.31		
Támogatási összeg:	100 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	100 000 000		
- tárgyévben felhasznált összeg:	100 000 000		
- tárgyévben folyósított összeg:	100 000 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként			
Személyi	81 241 154		
Dologi	18 758 846		
Felhalmozási	0		
Összesen:	100 000 000		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A Közalapítvány a Holokausz Gyermekáldozatainak Emlékhelye - Európai Oktatási Központ létrehozásához kapcsolódóan a Sorsok Háza - Európai Oktatási Központ szakmai és társadalmi fundamentumainak megteremtéséhez elengedhetetlen intézményi, szellemi háttér alapjainak biztosításának, valamint a Nemzetközi Tanácsadó Testület felállításán és összehívásán keresztül az európai és nemzetközi tudományos integráció erősítése, valamint a magyarországi kutatók és történészek munkájának magas szintű, multidiszciplináris támogatása.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
A támogatott tevékenység körében az oktatási tevékenység tekintetében kifejezetten a létesülő emlékhely oktatási funkciójához dedikált, annak szakmai háttérét biztosító képzési-felkészítési tevékenységről volt szó, olyan addicionális képzési tevékenységről, amely a kiállítás és a hozzá kapcsolt oktatási tevékenység intézményműködési funkciójához kapcsolódik.			
A kreatív, az informatikai tervező, az oktatási, a történelem-szakmai, a kommunikációs, a pénzügyi és az építészeti konzultációs munkacsoport tevékenységének eredményeképp elkészültek a Sorsok Háza - Európai Oktatási Központ kiállításának látványtervei, valamint a létesítmény belsőépítészeti- és kültéri terveinek első változata.			
A leendő kiállítóhely és oktatási központ tudományos háttéranyagaként több tanulmány született a felkért szakértőktől.			

Kitöltő verzió:2.65.0 Nyomtatvány verzió:5.2

Nyomtatva: 2015.05.27 16.36.08

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Nemzetközi konferenciára	
Támogató megnevezése:	Emberi Erőforrások Minisztériuma	
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒
	önkormányzati költségvetés	☐
	nemzetközi forrás	☐
	más gazdálkodó	☐
Támogatás időtartama:	2013.12.01-2014.06.30	
Támogatási összeg:	35 431 000	
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	35 431 000	
- tárgyévben felhasznált összeg:	35 431 000	
- tárgyévben folyósított összeg:	35 431 000	
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként		
Személyi	0	
Dologi	35 431 000	
Felhalmozási	0	
Összesen:	35 431 000	
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:		
A Közalapítvány és az EMMI Társadalmi Felzárkóztatásért Felelős Államtitkárság egy nemzetközi konferencia keretében kívánta bemutatni az elmúlt évek felzárkózás-politikai tapasztalatait. A konferencián a nemzetközi tapasztalatok összevetése a hazai gyakorlattal, továbbá nemzetközi felzárkózási célok megismerésére is lehetőség nyílt. A társadalmi felzárkózás magába foglalja nem csak a humán oldalról megvalósuló programokat, hanem a gazdasági előremutató, segítő komplex fejlesztési eljárásokat is, amelyet a konferencián nemzetközi szinten is közzétettünk.		
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása		
"Egymásra utalva: Felzárkózás-politika a XXI. században" a Báina Budapest rendezvényközpontban. "Cigánykerék - Roma kulturális fesztivál" az Erzsébet téri Akvárium klubban. Az egész napos programon a muzsika mellett táncbázis és kiállítások, ételköstölők, divetbemutatók, valamint vásár várta az érdeklődőket. Az esti gálaműsoron többek között fellépett a 100 Tagú Cigányzenekar, majd az estét a Grammy-díjas Lajkó Félix előadása zárta, aki cigány muzsikusokkal zenélt együtt a színpadon.		

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	"Holocaust Emléknapi" koncert		
Támogató megnevezése:	Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☐	
	önkormányzati költségvetés	☒	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2014.04.27		
Támogatási összeg:	100 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	100 000		
- tárgyévben felhasznált összeg:	100 000		
- tárgyévben folyósított összeg:	100 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként			
Személyi	0		
Dologi	100 000		
Felhalmozási	0		
Összesen:	100 000		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A Terror Háza megemlékezését Budapest Főváros Önkormányzata, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Nemzeti Kulturális Alap és a Szövetség a Polgári Magyarorszáért Alapítvány és Terézváros Önkormányzata támogatja.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
A Terror Háza Múzeum hagyományos szabadtéri emlékkoncertjén 2014-ben Id. Antall József embermentő tevékenységének középpontba állításával emlékezett meg a holokauszt magyarországi áldozatairól és az embermentők tevékenységében rejlő erkölcsi példamutatásról.			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	"Holocaust Emléknapja" koncert		
Támogató megnevezése:	Budapest Főváros Önkormányzata		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☐	
	önkormányzati költségvetés	☒	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2014.04.27		
Támogatási összeg:	100 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	100 000		
- tárgyévben felhasznált összeg:	100 000		
- tárgyévben folyósított összeg:	100 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként			
Személyi	0		
Dologi	100 000		
Felhalmozási	0		
Összesen:	100 000		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A megemlékezést Budapest Főváros Önkormányzata, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Nemzeti Kulturális Alap, a Szövetség a Polgári Magyarorszáért Alapítvány és Terézváros Önkormányzata támogatta.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
Szabadtéri emlékkoncert Id. Antali József embermentő tevékenységének középpontba állításával. Közreműködött Lakatos Mónika és a Romengo együttes, valamint a Parafónia Zenekar			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Mindszenty József hercegprímásra emlékező időszak kiállítását állandó kiállítássá alakítására Csehimindszenten, valamint többnyelvű katalógus kiadására		
Támogató megnevezése:	Nemzeti Kulturális Alap		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2013.11.25-2013.12.12		
Támogatási összeg:	9 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	0		
- tárgyévben felhasznált összeg:	0		
- tárgyévben folyósított összeg:	8 950 079		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként			
Személyi	0		
Dologi	0		
Felhalmozási	0		
Összesen:	0		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A Közalapítvány Mindszenty József emlékének állítva időszak kiállítást szervezett a Terror Háza Múzeumban. Ezt a kiállítást állította fel Csehimindszenten állandó kiállításként.			
Megjegyzés: A költségek 2013-ban merültek fel, a támogatás utófinanszírozott volt.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
Mindszenty József, Csehimindszent, Emlékház - állandó kiállítás			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	A Holocaust áldozatainak emléknapja alkalmából emlékkoncert megvalósítására	
Támogató megnevezése:	Nemzeti Kulturális Alap	
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒
	önkormányzati költségvetés	☐
	nemzetközi forrás	☐
	más gazdálkodó	☐
Támogatás időtartama:	2014.04.27	
Támogatási összeg:	500 000	
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	500 000	
- tárgyévben felhasznált összeg:	500 000	
- tárgyévben folyósított összeg:	500 000	
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként		
Személyi	0	
Dologi	500 000	
Felhalmozási	0	
Összesen:	500 000	
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:		
A megemlékezést Budapest Főváros Önkormányzata, az EMMI, az NKA, a Szövetség a Polgári Magyarorszáért Alapítvány és Terézváros Önkormányzata támogatta.		
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása		
Szabadtéri emlékkoncert a Terror Háza Múzeum előtt Id. Antall József embermentő tevékenységének középpontba állításával. A rendezvényen közreműködött Lakatos Mónika és a Romengo együttes, valamint a Parafónia Zenekar.		

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Holocaust Emlékkoncert megrendezésével, szervezésével és lebonyolításával kapcsolatos költségekre		
Támogató megnevezése:	Szövetség a Polgári Magyarorszáért Alapítvány		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☐	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☒	
Támogatás időtartama:	2014.04.27		
Támogatási összeg:	500 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	500 000		
- tárgyévben felhasznált összeg:	500 000		
- tárgyévben folyósított összeg:	500 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő	☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként			
Személyi	0		
Dologi	500 000		
Felhalmozási	0		
Összesen:	500 000		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A megemlékezést Budapest Főváros Önkormányzata, az EMMI, az NKA, az SZPMA és Terézváros Önkormányzata támogatta.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
Szabadtéri emlékkoncert a Terror Háza Múzeum előtt ld. Antall József embermentő tevékenységének középpontba állításával. Megemlékezés a holokauszt magyarországi áldozatairól és az embermentők tevékenységében rejlő erkölcsi példamutatásról.			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	2014. évi "Petőfi-díj átadási ünnepségére		
Támogató megnevezése:	MOL Nyrt.		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☐	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☒	
Támogatás időtartama:			
Támogatási összeg:	6 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	6 000 000		
- tárgyévben felhasznált összeg:	6 000 000		
- tárgyévben folyósított összeg:	6 000 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként			
Személyi	6 000 000		
Dologi	0		
Felhalmozási	0		
Összesen:	6 000 000		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A Közalapítvány, valamint a MOL Nyrt. által közösen alapított Petőfi-díjat olyan jeles személyek kapják, akik az elmúlt évtizedekben kiemelkedően sokat tettek a közép-európai népek szabadságáért.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
2014-ben az elsimerésben Filep Mária, a Páneuópai Piknik főszervezője és Kozma Imre atya, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke kapta egy díjátadó ünnepség keretében.			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	2012. rendelkező évi magánszemélyek adójának 1 %-a	
Támogató megnevezése:	magánszemélyek	
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☐
	önkormányzati költségvetés	☐
	nemzetközi forrás	☐
	más gazdálkodó	☒
Támogatás időtartama:	2014.01.01-2014.12.31	
Támogatási összeg:	248 770	
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	248 770	
- tárgyévben felhasznált összeg:	248 770	
- tárgyévben folyósított összeg:	0	
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként		
Személyi	0	
Dologi	248 770	
Felhalmozási	0	
Összesen:	248 770	
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:		
A felajánlott 1% hozzásegítette a Közalapítványt a Terror Háza Múzeum kiállítási anyagainak védelméhez.		
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása		
A felajánlott összeget kiegészítve, a kiállító termekbe lángmentes függönyöket vásároltunk.		

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	2013. rendelkező évi magánszemélyek adójának 1 %-a		
Támogató megnevezése:	magánszemélyek		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☐	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☒	
Támogatás időtartama:	2015.01.01-2015.12.31		
Támogatási összeg:	209 022		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	0		
- tárgyéven felhasznált összeg:	0		
- tárgyéven folyósított összeg:	209 022		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő	☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként			
Személyi	0		
Dologi	0		
Felhalmozási	0		
Összesen:	0		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A magánszemélyek által felajánlott 1%-ot a Közalapítvány 2015. év folyamán fogja elkölteni.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Holokauszt emlékévvél kapcsolatos roma holokausztot történetét bemutató oktatási segédanyag előkészítése		
Támogató megnevezése:	Emberi Erőforrások Minisztériuma		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2014.12.15-2015.06.30.		
Támogatási összeg:	9 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	0		
- tárgyévben felhasznált összeg:	0		
- tárgyévben folyósított összeg:	0		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként			
Személyi	0		
Dologi	0		
Felhalmozási	0		
Összesen:	0		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A Közalapítvány vállalta, hogy egy oktatási segédanyagot készít elő, melynek tematikus fókuszpontjában a Roma Holokauszt története áll. Tudományos kutatás keretében feltárja a témával kapcsolatos forrásokat és dokumentumokat, kronologikus tartalomszerkesztés mellett tematikus csomópontokkal szerkeszt (pl.: propaganda, ellenőrzés, hazatérés). A kiadványt a középiskolai és felsőfokú képzésben résztvevők körében terjesztik majd, valamint a felnőtt tanárképzések és érzékenyítő minikurzusok háttéranyagaként fogja biztosítani.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Emberek az embertelenségben munkacímű könyve idegen nyelvű fordítása és kiadása		
Támogató megnevezése:	Miniszterelnökség		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2013.11.01-2014.02.28.		
Támogatási összeg:	2 500 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	593 762		
- tárgyévben felhasznált összeg:	593 762		
- tárgyévben folyósított összeg:	0		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként			
Személyi	0		
Dologi	593 762		
Felhalmozási	0		
Összesen:	593 762		
Támogatás tárgyi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A Közalapítvány "Emberek az embertelenségben" munkacímű ellátott, a Holokauszt 70. évfordulója alkalmából megjelentetett könyvének idegen nyelvű (angol és német) fordítása és kiadása.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
A Vészidőszak rettenetének hetvenedik évfordulójára, a 2014-es Holokauszt Emlékévhöz közeledve a Közalapítvány 2013. november elején jelentette meg legújabb könyvét, amely többek között a Holokauszt Áldozatainak Emléknapján elhangzott felszólalásokat és a témát érintő időszaki kiállítások megnyitóbeszédeit gyűjtötte egybe. Az elmúlt tíz év anyagából készült és fotókkal gazdagon illusztrált könyv - a mintakövetés imperatívuszával - mutatja be azon személyek életét is, akik "emberek maradtak az embertelenségben", akik életüket kockáztatva álltak ki zsidó honfitársunkért, és hősiességükkel, példamutatásukkal százak, ezrek életét mentették meg. Ezen könyvet fordíttatta le a Közalapítvány német és angol nyelvre és adta ki.			

Kitöltő verzió:2.65.0 Nyomtatvány verzió:5.2

Nyomtatva: 2015.05.27 16.36.09

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-142

M1 - Mellékletek

Törvényszék:

Csatolt mellékletek

PK-142-01 Könyvvizsgálói jelentés

Melléklet csatolva: ☐

Eredetivel rendelkezik: ☐

PK-142-02 Szöveges beszámoló

Melléklet csatolva: ☐

Eredetivel rendelkezik: ☐

PK-142-03 Jegyzőkönyv

Melléklet csatolva: ☐

Eredetivel rendelkezik: ☐

PK-142-04 Jelenléti ív

Melléklet csatolva: ☐

Eredetivel rendelkezik: ☐

PK-142-05 Meghatalmazás

Melléklet csatolva: ☐

Eredetivel rendelkezik: ☐

PK-142-06 Egyéb

Melléklet csatolva: ☐

Eredetivel rendelkezik: ☐

Független Könyvvizsgálói Jelentés

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány
legfőbb döntéshozó szerve részére

Elvégeztük a **Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány** mellékelt 2014. évi egyszerűsített éves beszámolójának könyvvizsgálatát, amely egyszerűsített éves beszámoló a 2014. december 31-i fordulónapra elkészített mérlegből – melyben az eszközök és források egyező végösszege 3.599.906 eFt, közhasznú eredménye -82.544 eFt veszteség, vállalkozási eredménye 11.540 eFt nyereség– és az ezen időpontra végződő évre vonatkozó eredménykimutatásból, és kiegészítő mellékletből áll.

Az egyszerűsített éves beszámolóban a számviteli törvényben foglaltak és a Magyarországon elfogadott általános számviteli elvek szerint történő elkészítése és valós bemutatása a Közalapítvány vezetésének felelőssége. Ez a felelősség magában foglalja a szükséges belső ellenőrzés kialakítását, bevezetését, fenntartását, a megfelelő számviteli politikák kiválasztását és alkalmazását, valamint az adott körülmények között ésszerű számviteli becsléseket.

A könyvvizsgáló felelőssége az egyszerűsített éves beszámoló véleményezése az elvégzett könyvvizsgálat alapján, valamint annak megítélése, hogy a közhasznúsági mellékletben közölt információk összhangban vannak-e az egyszerűsített éves beszámolóban foglaltakkal.

A könyvvizsgálatot a magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok és a Magyarországon a könyvvizsgálatra vonatkozó érvényes törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre.

A fentiek megkövetelik, hogy megfigyeljünk bizonyos etikai követelményeknek, és a könyvvizsgálat tervezése és elvégzése révén elegendő és megfelelő bizonyítékot szerezzünk arról, hogy az egyszerűsített éves beszámoló nem tartalmaz lényeges hibás állításokat.

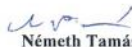
Az elvégzett könyvvizsgálat magában foglalta olyan eljárások végrehajtását, amelyek célja könyvvizsgálói bizonyítékot szerezni az egyszerűsített éves beszámolóban szereplő összegekről és közzétételekről. A kiválasztott eljárások, beleértve az egyszerűsített éves beszámoló akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításai kockázatának felméréseit a könyvvizsgáló megítélésétől függenek. Az egyszerűsített éves beszámolóhoz kapcsolódóan a könyvvizsgáló kockázatfelmérésének nem célja, hogy a vállalkozás belső ellenőrzésének hatékonyságára vonatkozóan véleményt mondjon.

A könyvvizsgálat magában foglalta továbbá az alkalmazott számviteli alapelvek és a vezetőség által tett lényegesebb becslések megítélését, valamint az egyszerűsített éves beszámoló átfogó bemutatásának értékelését. A közhasznúsági melléklettel kapcsolatos munkánk a fent említett területre korlátozódott és nem tartalmazta egyéb, az Alapítvány nem auditált számviteli nyilvántartásaiból levezetett információk áttekintését. Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt a könyvvizsgálói záradék megadásához.

A könyvvizsgálat során a Közalapítvány egyszerűsített éves beszámolóját, annak részeit, tételeit, azok könyvelési és bizonylati alátámasztását az érvényes magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokban foglaltak szerint felülvizsgáltuk és ennek alapján elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy az egyszerűsített éves beszámolót a magyar számviteli törvényben és a 224/2000. kormány rendeletben foglaltak és a Magyarországon elfogadott általános számviteli elvek szerint készítették el. Véleményünk szerint az egyszerűsített éves beszámoló a **Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány** 2014. december 31-én fennálló vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad. A közhasznúsági melléklet összhangban van az egyszerűsített éves beszámoló adataival.

Budapest, 2015. május 27.

**Szuper-Audit Könyvvizsgáló
és Adótanácsadó Kft.**
(MKK nyilv. tart. szám: 001402)
1139-Budapest, Petneházy u. 24-26.

Németh Tamás
kamarai tag könyvvizsgáló
(MKK tagsági szám: 04852)

K

KÖZÉP- ÉS KELET-EURÓPAI
TÖRTÉNELEM ÉS TÁRSADALOM KUTATÁSÁÉRT
KÖZALAPÍTVÁNY

Szöveges beszámoló
2014. évi tevékenységről

TARTALOMJEGYZÉK

I.	Vezetői összefoglaló	6
II.	A Közalapítvány rendezvényei	7
	1. Schmidt Mária: Nyugaton a helyzet változóban – könyvbemutató	7
	2. Molnár János: A Securitate célkeresztjében – könyvbemutató	7
	3. A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja	7
	4. Egymásra utalva: Felzárkózás-politika a XXI. században – konferencia	8
	5. Hégető Honorka Díj átadása a Terror Háza Múzeumban	8
	6. XXI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál részvétel	8
	7. A Holokauszt Magyarországi Áldozatainak Emléknapja – emlékkoncert ..	9
	8. Cigánykerék - Roma kulturális fesztivál	9
	9. Álom az államról (Theodor Herzl 1860-1904) – kerekasztal-beszélgetés. 10	
	10. A forradalom tanúi – Budapest 1956, akik megélték – franciaországi emigránsok visszaemlékezései – könyvbemutató	10
	11. Múzeumok éjszakája a Terror Háza Múzeumban	10
	12. A Totalitárius Diktatúrák Áldozatainak Európai Emléknapja	11
	13. Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc Emléknapja	11
	14. „Haza, szeretet – Nemzeti ellenállás 1944” – konferencia	12
	15. Joshua Muravchik: Földre szállt mennyország – A szocializmus története - könyvbemutató	12
	16. „Szabadság/Harcosok válasza a kommunizmusra” – kerekasztal-beszélgetés	12
	17. Petőfi-díj – díjátadó ünnepség	13
III.	A Közalapítvány egyéb projektjei és azokhoz kapcsolódó tevékenységek, rendezvények	14
	1. Első Világháborús centenáriumi projekt és rendezvénysorozat	14
	1.1 Első Világháborús Centenáriumi Pályázatok	15
	1.2 Rendezvénysorozathoz kapcsolódó rendezvények, események	15
	a) Első Világháborús Centenáriumi Emlékbizottság ülése	16
	b) Németország az első világháború előestéjén – kerekasztal-beszélgetés	16
	c) A lengyelek és az I. világháború – kerekasztal-beszélgetés	16
	d) Tollal, papírral szuronyok között – konferencia	16
	e) Első világháborús pódiumbeszélgetés – kötetbemutató beszélgetés	17
	f) Hős vagy terrorista - konferencia	17

K

KÖZÉP- ÉS KELET EURÓPAI
TÖRTÉNELEM ÉS TÁRSADALOM KUTATÁSÁÉRT
KÖZALAPÍTVÁNY

g) Az Első világháború kitörésének századik évfordulója alkalmából tiszteltetés az elesettek előtt.....	17
h) Első világháborús centenáriumi emlékbizottsági ülése	18
i) Frontmozi – Nyugaton a helyzet változóban c. film vetítése az Uránia Nemzeti Filmszínházban.....	18
j) Tudományos Tanácsadó Testületi ülés.....	18
k) Frontmozi – A Két Fogoly c. film vetítése az Uránia Nemzeti Filmszínházban	19
l) Az első világháború, mint a kultúrák összecsapása – konferencia	19
m) Korforduló - az Első Világháború, mint a XIX. és a XX. század határa – konferencia	19
n) Frontmozi – a Redl ezredes c. film vetítése az Uránia Nemzeti Filmszínházban	20
1.3 A Centenáriumi Emlékbizottság által kiemelten támogatott pályázók rendezvényei, egyéb eseményei	
a) Petőfi Irodalmi Múzeum	20
b) Magyar Nemzeti Múzeum	21
c) Magyar Állami Operaház.....	21
d) Országos Színház-történeti Intézet és Múzeum	21
e) Hadtörténeti Intézet és Múzeum	22
f) Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum	22
g) Vígszínház	22
h) Széchenyi Tudományos Társaság.....	23
i) Külgazdasági és Külügyminisztérium	23
2. „Sorsok Háza – Európai Oktatási Központ” emlékhely létrehozásának projektje	
a) Kutatócsoportok munkája	25
b) Oral History anyaggyűjtés.....	25
c) Zártkörű helyszíni bejárás	27
d) Sorsok Háza – Európai Oktatási Központ konzultáció és bemutató nemzetközi tanácsadó testületi tagok részvételével	27
e) Sorsok Háza – Európai Oktatási Központ konzultáció és helyszín be- járás	28
3. A rendszerváltoztatás 25. évfordulójára emlékező „Közös Siker” programsoro- zat.....	
a) Projektindító sajtótájékoztató.....	29

b) Közös siker online kampány indítása.....	29
c) '89 After: Foglald zenébe a rendszerváltoztatást.....	29
d) Kivésett szabadság - kiállítás	30
e) Görbe tükör 1989 - kiállítás	30
f) Átlépni a szabadságba.....	30
g) Szabadságkoncert	31
h) Befogadás napja	31
i) Határtalanul	31
j) Családi nap az emlékparkban.....	31
k) Ungarn für Deutschland - Opera for Europe – konferencia	32
l) Határnyitás 25	32
m) Határ, ami összeköt	32
n) 1989-es temesvári eseményekre emlékező vándorkiállítás és konferenciasorozat	33
4. Kommunizmuskutató Intézet munkája	33
a) Magyar kommunista vezetők – digitális adattár	33
b) Nevet az áldozatoknak! – nemzetközi együttműködés.....	33
5. Életút interjúk.....	34
6. Audio Guide-fejlesztés.....	35
7. Budapest és Metazin portálok működtetése	35
8. Felhívások	36
a) A náci megszállás politikai és faji üldözöttei.....	36
b) Budapest ostromának polgári áldozatai.....	36
c) Első Világháborús családi emlékek gyűjtése	36
d) További adatok gyűjtése kommunista vezetőkről	36
9. Közalapítványi honlapok fejlesztése.....	37
10. 1956-os digitális tankönyv fejlesztése	37
IV. A Közalapítvány 2014. évi kiadványai	38
1. Those Who Dared To Be Brave / Die es wagten, Mut zu zeigen	38
2. Stephen Koch: Kettős szerepben.....	38
3. Európai testvérháború 1914-1918 / Europe's Fraternal War 1914-1918.....	38
4. XX. Század Intézet „Korrajz 2013 – Hogy jobban értsük a XX. századot”, évkönyv.....	38
5. Merénylettől hadüzenetig. A béke utolsó hónapja a Monarchia Magyarorszá- gán (1914. június 28.-1914. július 28.).....	39
6. A forradalom tanúi – Budapest 1956, akik megélték – franciaországi emigránsok visszaemlékezései.....	39
7. Kompromisszumok a közép-európai politikai kultúrában	39

8. Gerő András: A magyar másik.....	40
9. Joshua Muravchik: Földre szállt mennyország – A szocializmus története.....	40
10. Szabadság/Harcosok – Hidegháborús írárok (Válogatás a Commentary antikommunista írásaiából).....	40
V. Közalapítvány kommunikációja	41
1. Általános sajtójelenlét	41
2. Sorsok Háza-projekt sajtóvisszhangja.....	42
3. Közös Siker projekt online kampánya	42
4. Online jelenlét	43
a) Terror Háza.....	43
b) Első Világháború.....	43
c) Wikipedia	44
d) Youtube	44
e) Tumblr	44
f) Instagram	45
g) Facebook	45
VI. A Közalapítvány archívumának tevékenysége	47
VII. A Közalapítvány ingatlanjainak műszaki állapota – Az üzemeltetési csoport tevékenysége.....	48
1. Üzemeltetés, javítás, fejlesztés és átalakítás	48
a) Terror Háza Múzeum	48
b) Határőr út 35.	51
c) Istenhegyi út 92.	51
d) Báthory utca 20.	52
2. A Múzeum ügyeleti tevékenysége	53
3. Munka- és tűzvédelmi tevékenységek ellátása.....	53
4. Az energiagazdálkodási tevékenységek ellátása.....	53
5. A javítási munkákhoz szükséges anyagbeszerzések	53
6. Műtárgy- és egyéb kiállítási tárgyak	53
7. Biztosítottság.....	54

I.

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az előzetes terveknek megfelelően Közalapítványunk folytatta az első világháború centenáriumi rendezvénysorozatának bonyolítását, valamint megvalósította a rendszerváltoztatás 25. évfordulójára emlékező „Közös siker” elnevezésű programcsomag ez évi elemeit. A Holokauszt 70. évfordulójára tervezett új kiállítás és oktatási központ (*Sorsok Háza – Európai Oktatási Központ*) kialakításának munkálatai ez év augusztusától átmeneti nyugvópontra jutottak, miután a Miniszterelnökség nem biztosította a (1) kiállítási koncepció, az (2) oktatási és (3) képzési program részletes kidolgozásának, valamint a három elem fizikai implementációjához szükséges forrást. A Sorsok Háza kiállításának előzetes terveit egyeztetés céljából ettől függetlenül több alkalomból bemutattuk a hazai és nemzetközi zsidó szervezetek képviselőinek, delegált szakértőiknek. Nagy örömről számunkra az egyeztetések során a koncepciót érintő kritika nem fogalmazódott meg részükről. Tekintettel a finanszírozás körüli bizonytalanságokra a Sorsok Háza kialakításával kapcsolatos feladatokat egyelőre nem szerepeltetjük a 2015. évi munkatervben.

A Közalapítvány – a fenti kiemelt projekteken és reguláris tevékenységén túl – 2014-ben érintőképernyős, hét nyelven elérhető audioguide-rendszert telepített a Terror Háza Múzeumban, valamint megkezdte a munkaszervezetek több mint tíz éves internetes tájékoztató felületeinek (honlapok) fokozatos szerkezeti átalakítását, fejlesztését. Két önálló munkacsoport (honlap- és infokommunikációs munkacsoport) létesítésével és munkatársakkal történő feltöltésével jelentősen növeltük a Közalapítvány szellemi termékeinek internetes jelenlétét, illetve a hivatkozások számában megnyilvánuló ún. „impact factort”.

Fordulóponthoz érkeztek ugyanakkor a Terror Háza Múzeum Andrássy úti épületének felújítására és bővítésére vonatkozó igények. Az épület teljes körű gépészeti megújítása, az informatikai rendszerek cseréje tovább nem odázható el: az épület gépészeti rendszere, a számítógéppark leállás közeli helyzetben van, a liftek amortizációja komoly aggodalomra ad okot. A kiállítás installációi, világítástechnikai berendezései 12 év alatt elhasználódtak, felújításuk halaszthatatlan. Múzeumunk a megnövekedett oktatási és képzési igényeket sem képes már kielégíteni, a rendhagyó foglalkozásainkat látogatni szándékozó csoportok száma évről évre nő, és bőven túllépte befogadói kapacitásunk határát. Ezek figyelembevételével arra szeretném kérni a Közalapítvány Kuratóriumának tagjait, hogy aláírásukkal is támogassák a Miniszterelnöknek címzett levelünket, amelyben a jelen állapotokról kívánom tájékoztatni a Kormányt, továbbá külön forrást biztosítását kérem a múzeum jövő évi felújítására, illetve az oktatási és képzési feladatok zökkenőmentes ellátását lehetővé tevő bővítésre.

Schmidt Mária
Főigazgató

II.

A KÖZALAPÍTVÁNY RENDEZVÉNYEI

1. Schmidt Mária: *Nyugaton a helyzet változóban* – könyvbemutató (2014. január 22.)

A Terror Háza Múzeumban mutattuk be Schmidt Mária „*Nyugaton a helyzet változóban*” című új esszékiötetét. A rendezvényen **Pogonyi Szabolcs** filozófus és **Békés Márton** történész beszélgetett a szerzővel. Az eseményen megjelent **Darák Péter**, a Kúria elnöke és **Rétvári Bence**, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkára. A XXI. század kihívásait taglaló, azokra reflektáló kötet bemutatóját **Betlen János** újságíró moderálta.

2. Molnár János: *A Securitate célkeresztjében* – könyvbemutató (2014. február 14.)

A Terror Háza Múzeum adott otthont a Kriterion Könyvkiadó és Tökés László EP-képviselő budapesti irodája által szervezett könyvbemutatónak, melyen **Molnár János** mutatta be „*A Securitate célkeresztjében – Tökés László küzdelme a román politikai rendőrséggel*” című új kiadványát. A rendezvényen a könyv szerzője beszélgetett **Tökés László** püspökkel, EP-képviselővel és **Demeter Szilárd** publicistával, a Partiumi Keresztény Egyetem adjunktusával. A vendégeket **Tökéczki László** történész, egyetemi tanár köszöntötte.

3. A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja (2014. február 14.)

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szervezésében ez évben a Terror Háza Múzeum volt Magyarország Kormányának hivatalos megemlékezésének helyszíne a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapján. **Február 25-én** a múzeum kiállításai térítésmentesen voltak megtekinthetők, a 18 órakor kezdődő központi rendezvényen köszöntőt mondott **Dr. Schmidt Mária**, a Terror Háza Múzeum főigazgatója, majd emlékbeszédet mondott **Dr. Horváth János**, az Országgyűlés volt korelnöke és **Dr. Navracsics Tibor** volt miniszterelnök-helyettes. A megemlékezés után a résztvevők gyertyagyújtással és néma főhajtással tisztelegtek az áldozatok emléke előtt a Hősök Falánál.

Az emléknapon **Áder János** köztársasági elnök úr gyertyagyújtással emlékezett az áldozatokra a Terror Háza Múzeum előtt. A Közalapítvány történészei február 25. és február 28. között az alábbi témákban tartottak rendhagyó történelemórákat a több mint 1000 fős, javarészt diákokból álló érdeklődő közönségnek:

- Bacsoni Dorottya: Ungár József harca a kommunizmus ellen
- Baranyi Tamás Péter: 1956 és a nagyhatalmak
- Baranyi Tamás Péter: 90 millió halott – a kommunizmus áldozatai
- Dobrowiecki Péter: 1956 és Lengyelország

- Dobrowiecki Péter: Antikommunista ellenállás Lengyelországban, 1944–1956
- György Sándor: Kollektív bűnösség? A kommunista párt szerepe a svábok kitelepítésében
- György Sándor: Párthadsereg születik, 1944–1951
- Horváth Miklós: Hősök és áldozatok, 1956–1961
- Horváth Miklós: Sortűzek – 1956
- Markó György: A társadalom militarizálása az 1950-es években
- Markó György: Az ügynökkérdés
- Pál Zsombor Szabolcs: Mivel harcoltak a pesti srácok?
- Pál Zsombor Szabolcs: Támadás a magyar vidék ellen: a „kulákkérdés”
- Seremet Sándor: Holodomor – mesterséges éhínség Ukrajnában
- Seremet Sándor: Szolzszenyicin a kommunizmusról
- Zsebők Csaba: Az 1968-as prágai tavasz és a magyarok
- Zsebők Csaba: Internálótáborok a Rákosi-korszakban

Az előadások mellett a látogatók naponta többszöri ismétlésben tekinthették meg a *The Soviet Story* című díjnyertes lett dokumentumfilmet.

4. Egyásra utalva: Felzárkózás-politika a XXI. században (2014. február 27–28.)

A Közalapítvány és az Emberi Erőforrások Minisztériuma Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkársága közös szervezésében került sor az „Egyásra utalva: Felzárkózás-politika a XXI. században” című kétnapos nemzetközi konferenciára a Bálna Budapest rendezvényközpontban. A rendezvény célja az volt, hogy nemzetközi szervezetek képviselői, kormányzati szakértők és civil szervezetek együtt tekintsék át a társadalmi befogadás eredményeit, aktuális kérdéseit, megvitassák az egyházi és civil, valamint az állami szereplők szerepvállalási lehetőségeit, továbbá közösen vizsgálják felül a jelenleg érvényes szakmai normákat, illetve javaslatokat tehessenek új irányokra. A konferenciát **Balog Zoltán** emberi erőforrások minisztere és **Schmidt Mária**, a Terror Háza Múzeum főigazgatója nyitotta meg. A rendezvényen mintegy 400 fő, a téma neves hazai és nemzetközi képviselői vettek részt. A külföldről idelátogató vendégek közül többen is ellátogattak a Terror Háza Múzeumba.

5. Hégető Honorka Díj átadása a Terror Háza Múzeumban (2014. március 14.)

Idén is a Terror Háza Múzeum adott otthont a Hégető Honorka Díjnak, melyre azok a tévéműsorok készítői pályázhatnak, akik a kisebbségekkel és a hátrányos helyzetűekkel foglalkoznak. Az eseményen **Schmidt Mária**, a Terror Háza Múzeum főigazgatója mondott köszöntőt.

6. XXI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál részvétel (2014. április 24–27.)

Közalapítvány április 24. és 27. között részt vett a XXI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon. A millenáris parkban külső standot béreltünk, ahol a XX. Század Intézet korábbi kiadványai mellett az érdeklődők **Stephen Koch: Kettős szerepben** című könyvének második kiadását, illetve a 2013. november 11-12-én, Budapesten megrendezett „*Európa Nagy Háborúja és az új világrend születése*” című nemzetközi konferencia előadásait bemutató **Európai Testvérháború 1914-1918** című konferenciakötetet vehették kezükbe magyar és angol nyelven.

7. A Holokauszt Magyarországi Áldozatainak Emléknapja – id. Antall József (1896 - 1974) – emlékkoncert (2014. április 27.)

A Terror Háza Múzeum hagyományos szabadtéri emlékkoncertjén idén Id. Antall József embermentő tevékenységének középpontba állításával emlékezett meg a holokauszt magyarországi áldozatairól és az embermentők tevékenységében rejlő erkölcsi példamutatásról. A rendezvényen **Schmidt Mária**, a Terror Háza Múzeum főigazgatójának köszöntőjét követően **Boross Péter**, volt miniszterelnök, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság elnöke, **Navracsics Tibor**, volt miniszterelnök-helyettes valamint **Roman Kowalski**, a Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövete mondott megemlékező beszédet. A rendezvényen közreműködött **Lakatos Mónika és a Romengo** együttes, valamint a **Parafónia Zenekar**.

A megemlékezést Budapest Főváros Önkormányzata, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Nemzeti Kulturális Alap, a Szövetség a Polgári Magyarorszáért Alapítvány és Terézváros Önkormányzata támogatta. A rendezvényen megjelent többek között **Schiffer András**, az LMP társelnöke, **Meszerics Tamás**, az LMP európai parlamenti listájának vezetője, **Fekete György**, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke, **Hassay Zsófia**, Terézváros polgármestere, valamint **Lomnici Zoltán**, az Emberi Méltóság Tanácsának elnöke. Id. Antall József családját fia, Antall József volt miniszterelnök felesége **Dr. Antall Józsefné** és id. Antall József unokája, **Dr. Antall Péter** képviselte.

8. Cigánykerék - Roma kulturális fesztivál (2014. május 11.)

A Közalapítvány és az Emberi Erőforrások Minisztériuma Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkársága közös szervezésében az Erzsébet téri Akvárium klubban került sor a *Cigánykerék - Roma kulturális fesztiválra*. Az egész napos programon a muzsika mellett táncház és kiállítások, ételkóstolók, divatbemutatók, valamint vásár várta az érdeklődőket. Az esti gálaműsort **Balog Zoltán** emberi erőforrás miniszter beszéde nyitotta meg, többek között fellépett a **100 Tagú Cigányzenekar**, az estét a Grammy-díjas **Lajkó Félix** előadása zárta, aki cigány muzsikusokkal zenélt együtt a színpadon.

9. Álom az államról (Theodor Herzl 1860-1904) – kerekasztal-beszélgetés (2014. május 29.)

A Habsburg Történeti Intézet **Herzl Tivadar** halálának 110. évfordulója alkalmából készítette elő „*Álom az államról*” című – a napokban sorra kerülő – kerekasztal-beszélgetést. A cionizmus politikai atyának tekintett Herzl Budapesten a Dohány utcában született. A rendezvényen részt vesz **Ujvári Hedvig** germanista, irodalomtörténész, **Ilan Mor**, Izrael Állam nagykövete valamint **Gerő András**, a Habsburg Történeti Intézet igazgatója. A kerekasztal-beszélgetésen részletet tervezünk bemutatni **Pataki Éva** és **Sárközy Réka** dokumentumfilmjéből, az alkotást a beszélgetést követően elérhetővé tesszük a Habsburg Történeti Intézet honlapján.

10. A forradalom tanúi – Budapest 1956, akik megélték – franciaországi emigránsok visszaemlékezései – könyvbemutató (2014. június 12.)

A 2014-es **Ünnepi Könyvhétre** időzítve, a Budapesti Francia Intézetben mutattuk be a „Külföldön Élő Magyarok Egyesülete” (Alcyon) támogatásával megjelent „A forradalom tanúi” című kötetet, melynek francia nyelvű kiadása 2006-ban jelent meg Párisban. A könyv az 1956-os forradalom és szabadságharc leverését követően Franciaországba menekült honfitársaink visszaemlékezéseiből ad ízelítőt. A kiadványt bemutatta **Lilla Fourrier**, az Alcyon, Külföldön Élő Magyarok Egyesületének elnöke és **Horváth Miklós**, a magyar nyelvű kötet szerkesztője, beszélgetésüket moderálta **Tallai Gábor**, a Terror Háza Múzeum programigazgatója. A vendégeket köszöntötte **Hervé Ferrage**, a Francia Intézet igazgatója. **Schneider Zoltán** színművész a rendezvény indításként Albert Camus *A magyarok vére* című írását adta elő, a könyvbemutatót **Darvas Kristóf** zenész, zeneszerző harmonikajátéka zárta.

11. Múzeumok Éjszakája a Terror Háza Múzeumban (2014. június 21.)

Hagyományosan nagy érdeklődés mellett zajlottak le a 2014. június 21-i, Múzeumok Éjszakája alkalmából rendezett programok a Terror Háza Múzeumban. Az eseményen több mint hatezren vettek részt, a látogatók június 21-én este hattól hajnali kettő óráig tekinthették meg az állandó, valamint az „Egy orosz hazafi” című, **Alekszandr Szolzenyicin** életét bemutató időszaki kiállítást. Az alkalmából dokumentumfilmes programot állítottunk össze, melynek fókuszpontjában 1956 magyar forradalmát és hőseit bemutató alkotások, valamint egy a rendszerváltoztatás negyedszázados évfordulójára emlékező dokumentumfilm szerepeltek:

Levetített filmek:

- 18.30 - Bevallott múlt 1. rész
- 19.00 - Bevallott múlt 2. rész
- 19.30 - Játsszunk nyugodtan
- 20.00 - Közös siker
- 20.20 - A remény apostola
- 21.00 - Szovjet sztori

22:30 - Bevallott múlt 1. rész

23:00 - Bevallott múlt 2. rész

23:30 - Játsszunk nyugodtan

00:00 - Közös siker

00:20 - A remény apostola

12. A Totalitárius Diktatúrák Áldozatainak Európai Emléknapja (2014. augusztus 23.)

Az 1939. augusztus 23-án megkötött Hitler-Sztálin paktum 2011 óta a totalitárius diktatúrák áldozatainak európai emléknapja, amelyen egyszerre emlékezünk meg a náci és kommunista típusú diktatúrák áldozatairól. A mécsesgyújtással egybekötött állami megemlékezés helyszíne idén is a Terror Háza Múzeum volt. A Hősök falánál beszédet mondott **Navraicsics Tibor** volt közgazgatósi, - és igazságügy miniszter, majd **Rétvári Bencével**, az Emberi Erőforrások Minisztériumának parlamenti államtitkárával és **Horváth Jánossal**, az Országgyűlés volt korelnökével gyújtottak gyertyát az áldozatok emlékére. Az eseményen a Terror Háza Múzeumot **Tallai Gábor** programigazgató képviselte.

13. Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc Emléknapja (2014. október 23.)

A hivatalos állami ünnepi programok részeként a Terror Háza Múzeumba egész nap ingyenes volt a belépés, az évforduló alkalmából október 17-én, 18-án, 20-án, 21-én és 22-én a Terror Háza Múzeum történész munkatársai „*Nincsenek kis népek*” mottóval rendhagyó történelemórákat tartottak, valamint több alkalommal magyarul és angolul vetítették a Közalapítvány saját gyártásában készült „*Játsszunk nyugodtan! – 1956*” című filmet. Rendhagyó történelemóráinkat több mint 1.200 diák látogatta, a közalapítvány történészei az alábbi címekkel tartottak előadásokat:

Baczoni Dorottya: 1956 és a szuezi válság

Baczoni Dorottya: 1956 és az ENSZ

Baczoni Dorottya: Széna tér 1956

Baranyi Tamás: 1956 a nagyhatalmak árnyékában

Baranyi Tamás: A magyar szabadságharc nyugati szemmel

György Sándor: Magyar deportáltak a KGB fogságában

György Sándor: Menekülni vagy maradni?

Horváth Miklós: 1956 – sortűzek, sortűzpercek

Horváth Miklós: 1956 embervesztései

Horváth Miklós: 1956 hadtörténete

Markó György: Államvédelemből állambiztonság

Markó György: Az ügynökkérdés

Tóth Bálint: A forradalom és szabadságharc fegyverei

Tóth Bálint: A vidék forradalma – 1956
Zsebők Csaba: Terror a Rákosi-rendszerben

14. „Haza, szeretet – Nemzeti ellenállás 1944” – konferencia (2014. október 30.)

A XX. Század Intézet és a Terror Háza Múzeum szervezésében október 30-án nemzetközi konferencia rendeztünk a Terror Háza Múzeumban. A meghívott előadók átfogó képet adtak az európai ellenállási mozgalmakról, nemzetközi összefüggésrendszerbe helyezték azokat, továbbá kiigazították a nemzeti ellenállással kapcsolatos többszörösen átpolitizált, egyoldalú értelmezési kísérleteket. A konferencia vendégeit köszöntötte és az ülést levezette **Schmidt Mária**, a Terror Háza Múzeum főigazgatója, majd előadást tartott **M. Kiss Sándor**, **Izsák Lajos**, **Horváth Miklós**, **Markó György**, **Kapronczay Károly**, **Szekér Nóra** és **Szokolay Domokos**. A rendezvényen tiszteletét tette **Horváth János**, az Országgyűlés volt korelnöke is.

15. „Joshua Muravchik: Földre szállt mennyország – A szocializmus története” – könyvbemutató (2014. november 7.)

A Közalapítvány gondozásában jelent meg idén **Joshua Muravchik Földre szállt mennyország – A szocializmus története** című kötete. A 2002-ben angol nyelven kiadott munkában Joshua Muravchik lenyűgöző összefoglalást ad arról az álmvilágról, amelyet a szocializmus hívei dédelgettek, és amelyet emberek százmillióinak elpusztításával keltettek életre. A kötet a korai utópisták ártalmatlannak tűnő kísérletein át a szocialista-kommunista ideológia legjelentősebb gondolkodóinak élettörténetén keresztül mutatja be az „eszme” eredendő fonákságait, gyakorlati működésképtelenségét. A könyvet a Terror Háza Múzeumban a Múzeum és a XX. Század Intézet szervezésében november 7-én mutattuk be nagy érdeklődés mellett. A kötetet méltatta, illetve a szerzővel beszélgetett **Pogonyi Szabolcs** filozófus és **Békés Márton**, a Terror Háza Múzeum kutatási igazgatója, a könyvbemutatót **Tallai Gábor**, a Terror Háza Múzeum programigazgatója moderálta.

16. „Szabadság / Harcosok válasza a kommunizmusra” – kerekasztal-beszélgetés (2014. november 10.)

Egy a Közalapítvány gondozásában jövőre megjelenő hidegháborús antológia szellemi megalapozását szolgálta a *Szabadság / Harcosok válasza a kommunizmusra* címmel 2014. november 10-én a Terror Háza Múzeumban megrendezett kerekasztal-beszélgetés, melyet XX. Század Intézet és a Terror Háza Múzeum szervezett közösen. Tekintettel arra, hogy a készülő kötet a legújabb *Commentary* című amerikai folyóirat szövegeiből ad majd válogatást, beszélgetésünkre az amerikai lap két szerzőjét hívtuk meg. Két igazi hidegháborús harcos, **Joshua Muravchik** író, külpolitikai szakértő, a John Hopkins University adjunktusa és **John O’Sullivan**, a budapesti Danube Institute igazgatója, Margaret Thatcher volt tanácsadója emlékezett a hetvenes-

nyolcvanas évek ideológiai küzdelmeire, a beszélgetés **Patrick Egan** politikai tanácsadó, az FWD Affairs vezetője vezette. Az érdeklődők a rendezvény keretében tekinthették meg a Commentary egykori főszerkesztőjével, **Norman Podhoretz**-cel ez alkalomra készült exkluzív interjú néhány részletét.

17. Petőfi-díj átadása – Filep Mária és Kozma Imre atya (2014. december 15.) – előkészítve!

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány valamint a MOL Nyrt. által közösen alapított Petőfi-díjat olyan jeles személyek kapják, akik az elmúlt évtizedekben kiemelkedően sokat tettek a közép-európai népek szabadságáért. Az eddigi díjazottak, **Gabriel Andreescu, Tőkés László, Anne Applebaum, Mart Laar, Miroslav Kusy és Vlagyimir Bukovszkij** után az idén ketten is részesülnek az elismerésben: **Filep Mária**, a Páneurópai Piknik főszervezője és **Kozma Imre atya**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke. Az ünnepségen előzetes terveink szerint **Balog Zoltán**, az emberi erőforrások minisztere, **Hernádi Zsolt**, a MOL-csoport elnök vezérigazgatója és **Schmidt Mária**, a Terror Háza Múzeum főigazgatója, valamint **Szájer József**, az Európai Néppárt alelnöke videó üzenetben méltatja majd a díjazottakat. A díjátadó ünnepség zenei programját **Banda Ádám** hegedűművész fogja szolgáltatni.

III.

A KÖZALAPÍTVÁNY EGYÉB PROJEKTJEI ÉS AZOKHOZ
KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÉGEK, RENDEZVÉNYEK1. ELSŐ VILÁGHÁBORÚS CENTENÁRIUMI PROJEKT ÉS RENDEZVÉNYSOROZAT

Magyarország Kormányának megbízásából a XX. Század Intézet az első világháború kirobbanásának 100. évfordulójára, illetve a hozzá kapcsolódó rendezvénysorozat előkészítésére és lebonyolítására munkaszervezetet hozott létre, amely koordinálja az abban résztvevő intézmények és szervezetek együttműködését. A kutatószervezet tagjai ezen felül együttműködéseket alakítanak ki a téma által érintett hazai és nemzetközi intézményekkel.

A magyar centenáriumi megemlékezések célja, hogy a magából a száz évvel ezelőtti összecsapásból származó hagyományos, „győztes narratívával” szemben – a korszak kiváló hazai és nemzetközi kutatóinak felismeréseire és eredményeire keresztül – új megvilágításba helyezzék a XX. század nyitányát jelentő történelmi eseményt. A hat éven át tartó programsorozat szellemi megalapozására a Közalapítvány – **M. Kiss Sándor, Izsák Lajos, Manherz Károly, Diószegi István, Batta András, Balog András, Gerő András és Schmidt Mária** részvételével – Tudományos Tanácsadó Testületet hozott létre, mely még 2013 során fogalmazta meg projektindító nyilatkozatát.

Az évfordulóhoz kapcsolódó megemlékező eseménysorozat legfőbb döntéshozó szerve a Kormány által létrehozott **Első Világháborús Centenáriumi Emlékbizottság**, mely többek között azzal bízta meg a **XX. Század Intézetet**, hogy készítse el a rendezvénysorozat egészét átfogó arculati kézikönyvet és centenáriumi honlapot (www.elsovilaghaboru.com). A portál ismeretterjesztő és tájékoztató modullal rendelkezik, és 2013-ban oktatási kategóriában különdíjat nyert. Az első világháború iránt érdeklődő közönséget megszólító ismeretterjesztő modul az első világháború eseménytörténetét, meghatározó alakjait, hőseit, a frontok és a háterszág világát – a 2013–2020-ig tartó projekt teljes időtartama alatt folyamatosan bővülő ismeretanyaggal – bemutató tudományos-ismeretterjesztő honlap. A tájékoztató modul a projektszervezetet, illetve a programsorozat elemeit ismerteti meg a nyilvánossággal. A honlapnak 2014 közepén elkészült az angol nyelvű verziója is.

Ugyancsak 2013 júliusától kezdődött meg annak a projektszervezetnek a felépítése és működtetése, amely a célzott szervező- és kutatómunkán kívül korabeli fotók, visszaemlékezések és naplók gyűjtését végzi. A **XX. Század Intézet** felhívására beérkező magángyűjteményeket, anyagokat a kijelölt munkatársak elektronikus és papíralapú nyilvántartásba veszik, rendszerezik, és közreadják a centenáriumi honlapon. A kutatószervezet tagjai ezen felül kooperációkat alakítanak ki a téma által érintett hazai és nemzetközi intézményekkel.

2014 januárjától megkezdődtek a centenárium alkalmából a megújult Várkert Bazárba tervezett időszaki kiállítás létrehozásának előkészítő munkálatai. Közalapítványunk megbízásából **Gulyás Gábor** kurátori közreműködésével külön munkacsoportot hoztunk létre. 2014 júliusában Gulyás Gábor elhagyta a projektet így szeptemberben **Békés Márton**t bízta meg a Közalapítvány a kiállítás terveinek kivitelezésével, munkacsoport felállításával.

1.1. Első Világháborús Centenárium Pályázatok

Az évfordulóhoz kötött pályázatok meghirdetésével és koordinálásával az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság a XX. Század Intézetet bízta meg. A pályázatok 2014. január 15-én nyíltak meg a hivatalos honlapján (<http://elsovilaghaboru.com/centenariumi-emlekbizottsag/hu/>). A pályázatok keretében mód nyílik tudományos művek megjelentetésére, első világháborús emlékművek helyreállítására, tudományos és kulturális rendezvények, művészeti tevékenységek megvalósítására, valamint játék- és dokumentumfilmek forgatókönyveinek megalkotására. Külön szívfoltot jelent, hogy az Emlékbizottság a legfiatalabb nemzedékek által kedvelt tematikus számítógépes játékprogramok elkészítésére is forrást teremtett. A pályázatok kezelésére nyilvántartói rendszert létesítettünk.

a) Pályázati összefoglaló

A szakmai bíráló bizottság a pontozásos rendszer alapján a 2014. április 15-ig beérkezett pályázatokkal foglalkozott, mivel aznapi hatállyal – a források átmeneti kimerülése okán – az Emlékbizottság felfüggesztette az új pályázatok elbírálását. A felfüggesztésig összesen 520 (ebből 268 emlékmű-felújításra vonatkozó) pályázatot nyújtottak be. A 348 pályázatból 205 pályázatot értesítettünk ki arról, hogy támogatásban részesülnek, míg a további 155 pályázót tájékoztattunk, hogy ebben a pályázati szakaszban a megvalósítást nem tudjuk támogatni.

A nyertes pályázatok felosztása:

- 106 darab nyertes pályázat emlékmű-felújításra vonatkozik;
- 86 darab nyertes pályázat kulturális rendezvények szervezésére vonatkozik;
- 5 darab nyertes pályázat könyvkiadásra vonatkozik;
- 6 darab nyertes pályázat filmforgatókönyvek elkészítésére vonatkozik;
- 2 darab nyertes pályázat számítógépes játékfejlesztésre vonatkozik;

A 205 darab nyertes pályázatot összesen **443.384.945 HUF** támogatásban részesítjük. Ezen összegből kifejezetten a Centenárium Emlékbizottság döntése alapján **138.077.625 HUF** értékben kiemelt projektet támogat az Emlékbizottság.

1.2. Rendezvénysorozathoz kapcsolódó rendezvények, események

A centenáriumi rendezvénysorozat keretében a XX. Század Intézet 2014-ben számos tudományos tanácskozást, konferenciát és háttérbeszélgetést, továbbá rendezvényt szervezett, illetve támogatott. Az első világháborús centenáriumi rendezvénysorozat keretében a Közalapítvány 2014-ben az alábbi programokat valósította meg:

a) Első Világháborús Centenáriumi Emlékbizottság ülése

(2014. január 30.)

A **Navracsics Tibor** az Európai Bizottság kulturális, oktatási, ifjúságpolitikai és sportügyi biztosa vezette Első Világháborús Centenáriumi Emlékbizottság 2014. évi első ülésének rendhagyó módon a Terror Háza Múzeum adott helyszínt 2014. január 30-án. Az ülés alkalmából **Schmidt Mária**, a XX Század Intézet főigazgatója bemutatta a centenáriumi rendezvénysorozat 2014-re tervezett főbb programjait és beszámolt az elvégzett feladatokról.

b) Németország az első világháború előestéjén – kerekasztal-beszélgetés *(2014. február 12.)*

Az „Európa Nagy Háborúja és az új világrend születése” című nemzetközi konferencia témáit kibontva a Habsburg Történeti Intézet előadássorozatot szervez, melyen a résztvevő szakértők kerekasztal-beszélgetések keretében reflektálnak a 2013 novemberében tartott budapesti tanácskozás fő témáira és előadásaira. „Németország az első világháború előestéjén” című rendezvényünk témája a XX. század eleji német császárság volt, illetve az a politikai érderendszer, amely Németország számára kívánatosá tette az első világháborúban való részvételt. Az beszélgetés résztvevői **Eller Ferenc** germanista, **Szabó Dezső** történész és **Wilhelm Droste** germanista voltak.

c) A lengyelek és az I. világháború – kerekasztal-beszélgetés

(2014. március 25.)

A Habsburg Történeti Intézet soron következő kerekasztal-beszélgetése az első világháború előtti lengyel történelemmel, illetve Lengyelország függetlenségének újbóli megszerzésének körülményeivel foglalkozott. Az előadók számos figyelemre méltó szempontot jártak körül (pl.: lengyel katonák három, olykor egymással harcoló hadseregben). A beszélgetésen részt vett **Kovács István** polonista, **Roman Kowalski**, a Lengyel Köztársaság magyarországi nagykövete és **Pálfalvi Lajos**, irodalmár, műfordító és polonista.

Az Első világháborús centenáriumi rendezvénysorozat keretében az alábbi – előkészített – rendezvények valósulnak meg az elkövetkező hetekben:

d) Tolla, papírral szuronyok között – konferencia *(2014. június 5.)*

A XX. Század Intézet és a Habsburg Történeti Intézet 2014. június 5-én tartotta meg újabb, az első világháború centenáriumaéhoz kapcsolódó tematikus konferenciáját. A tanácskozás célja az első világháború hazai irodalmi reprezentációjának árnyalt bemutatása volt. A „*Tollal, papírral szuronyok között - Magyar költők és írók az I. világháborúban*” című konferencia első részének levezető elnöke **Dr. Gerő András**, második részének moderátora **Virágh Ajtony** volt. Meghívott előadók: **Sárközi Máttyás** író, **Molnár Eszter Edina** muzeológus, **Veres Miklós** történész valamint **Borbás Andrea** irodalomtörténész volt. Az előadások az I. világháborúban katonáskodó Molnár Ferenc, Gyóni Géza, Hamvas Béla, Csáth Géza és Herczeg Ferenc életművét és a háborúnak az életmúre gyakorolt hatását járták körül.

e) Első világháborús pódiumbeszélgetés – könyvbemutató
(2014. június 14.)

Az Ünnepi Könyvhét keretében szervezett pódiumbeszélgetés témája az első világháborús centenárium történeti dimenziói, továbbá a Közalapítvány által 2014-ben kiadott tematikus kiadványai (*Európai testvérháború 1914-1918; Merénylettől a hadüzenetig*) voltak. A Vörösmarty téren tartott beszélgetés moderátora **Békés Márton** történész, résztvevői **Schmidt Mária** történész, a Terror Háza Múzeum főigazgatója és **Gerő András** történész, a Habsburg Intézet vezetője voltak.

f) Hős vagy terrorista? – konferencia (2014. június 26.)

Ferenc Ferdinánd, a Monarchia trónörököse és felesége, Chotek Zsófia meggyilkolásának századik évfordulójára időzítették a *Hős vagy terrorista* című konferenciánkat a Habsburg Történeti Intézet és a XX. Század Intézet szervezésében. Miközben az éppen száz évvel ezelőtti tragikus esemény gyújtópontja lett a négy éven át tartó és világméretűvé dagadó összeecsapásnak, a merényletet elkövető Gavrilo Princip megítélése, a személyéhez, tettehez kapcsolódó és eltérő értelmezési változatok végigkísérték a XX. századot. Konferenciánk előadói ezen narratív változatok bemutatására tettek kísérletet. Meghívott előadóink voltak: **Fiziker Róbert** történész, **Marusza Zoltán** történész, Felsőoktatásért és Tudománypolitikáért felelős helyettes államtitkár valamint **Slobodan Markovich** a Belgrádi Egyetem Politikatudományi Intézetének docense.

g) Az első világháború kitörésének századik évfordulója alkalmából
tisztelgés az elesettek emléke előtt (2014. július 27.)

Neves trombitások 2014. július 27-én, vasárnap világszerte egy időben szólaltatták meg a híres katonai takaródó, az *Il Silenzio* dallamait az első világháború kitörésének századik évfordulója alkalmából. Az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság felkérésére hazánkban az egyik legkeresettebb magyar trombitás, a nemzetközileg is elismert **Koós-Hutás Áron** játszotta el a

kiválasztott zeneművet a Budai Vár Savoyai teraszán, amit a Magyar Televízió élőben közvetített. **Maria Assunta Accili**, Olaszország budapesti nagykövete később levélben köszönte meg **Schmidt Máriának**, hogy Magyarország szerepet vállalt a kezdeményezésben, melyhez többek között Costa Rica, Anglia, Portugália, Románia, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, az Egyesült Államok, Bulgária és Görögország is csatlakozott.

h) Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság ülése
(2014. szeptember 1.)

A **Balog Zoltán** miniszter vezette Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság 2014. évi második ülésének az Emberi Erőforrások Minisztériuma adott helyszínt 2014. szeptember 1-én. Az ülés alkalmából **Schmidt Mária**, a XX Század Intézet főigazgatója beszámolt az elvégzett feladatokról, összefoglalta a megvalósított pályázatokat kapcsolatos főbb tudnivalókat, továbbá kérte a Centenárium Emlékbizottság állásfoglalását néhány kiemeltnek minősített projekt támogatásában. Balog Zoltán miniszter tájékoztatta az Emlékbizottságot arról, hogy az egyes minisztériumok a jövőben kit delegálnak az Emlékbizottságba. Az Emlékbizottság a személyi változásokat elfogadta.

i) Frontmozi – Nyugaton a helyzet változóban c. film vetítése az Uránia Nemzeti Filmszínházban (2014. október 15.)

Szakmai beszélgetéssel megtartott vetítéssorozat az Uránia Filmszínházban minden hónap második szerdáján. Először a Nyugaton a helyzet változatlan című kultuszfilm 1930-as ősváltozata került vetítésre 2014. október 15-én. A több mint kétórás fekete-fehér film nehezen elérhető, első verzióját **Lewis Milestone** rendezte és nyomban az Nagy Háborúról szóló filmalkotások filmnyelvi, ábrázolástechnikai és dramaturgiai klasszikusa lett. A filmet **Erich Maria Remarque** azonos című, 1927-es nagy sikerű regénye alapján forgatták. A vetítés előtt **Schreiber András** filmszakértővel és a német filmművészet ismerőjével beszélgetett **Békés Márton** kutatási igazgató. A beszélgetésből kiderült, hogy a film alapvetően formálta az egész későbbi, első világháborúval kapcsolatos filmtermést. A rendezvényre másfélszer annyian jöttek, mint a 60 fős terem befogadóképessége.

j) Tudományos Tanácsadó Testületi ülés (2014. november 12.)

A Tudományos Tanácsadó Testületi ülésen a testület elnöke, **Dr. Schmidt Mária** tájékoztatta a Testületet az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság és a XX. század Intézet első világháború centenáriumaival kapcsolatos tevékenységéről, továbbá a centenáriumi pályázatokról. A testület alelnöke, **Dr. Gerő András** a grémiumot a centenáriumhoz kapcsolódó megjelent kötetekről, kiadványokról, egyéb tanulmányokról informálta. **Békés Márton** kutatási igazgató bemutatta a Várkert Bazár kiállítás történelmi kutatómunkáját, terveit, elképzeléseit. A Testület

tagjai a beszámolókat elfogadták, és közös nyilatkozat formájában kötelezték el magukat a folytatásra.

k) Frontmozi – A Két Fogoly c. film vetítése az Uránia Nemzeti Színházban (2014. november 12.)

Második alkalommal a Két fogoly című, 1937-ben **Székely István** által forgatott film került vetítésre, 2014. november 12-én. A nehezen elérhető és töredékes kópiákból összeállított film nemcsak abból a szempontból érdekes, hogy a magyar filmművészet kevésbé ismert, de meghatározó darabja, hanem azért is, mert a háborút nem harccselekményeken, hanem emberi sorsokon keresztül mutatja be a korszak melodramatikus zsánerében. A filmet, amelyet **Zilahy Lajos** regénye alapján készítették, **Kurutz Márton**, a MANDA filmszakértője és filmrestaurátora értelmezte – **Békés Márton** kérdéseire válaszolva – a vetítést megelőző szakmai beszélgetés során.

l) Az első világháború, mint a kultúrák összecsapása – konferencia (2014. november 13.)

2014. november 13-án került megrendezésre a XX. Század Intézet az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság és a Habsburg Történeti Intézet jóvoltából az a nemzetközi konferencia, amely az első világháborút, mint a kultúrák összecsapását elemezte. **Tallai Gábor** programigazgató bevezető gondolatai után a teltházas rendezvényen elsőként **Frank Füredi**, Nagy Britanniában élő magyar származású szociológus tartotta meg előadását „Az első világháborútól a kulturális háborúig” címmel, amelyben az 1914 és 1918 közötti világégés társadalmi és kulturális következményeiről beszélt, kiemelve, hogy ezt követően a XX. században a kulturális konfliktusok gyakran vezettek fegyveres összecsapásokhoz. A Lengyelországban élő **Karol Sauerland** filozófus és germanista Frontok között „Az első világháború és a nemzetiségi kérdés” címmel az első világháborúban harctérre változó Lengyelország kisebbségi problémáit mutatta be, mint közép-európai nemzetiségi konfliktusokat. **Norman Stone** brit történész, Margaret Thatcher volt tanácsadója arról beszélt „Németország vagy Oroszország – a brit politika központi kérdése a krími háború után” című előadásában, hogy London egy hosszú folyamat után miért Moszkvával és nem Berlinnel kötött szövetséget, s ebben milyen szerepe volt a német kulturális diplomácia hiányának.

m) Korforduló – az első világháború, mint a XIX. és a XX. század határa – konferencia (2014. november 26.)

A Budapesti Olasz Kultúrintézet, az olasz Első Világháborús Emlékbizottság, a Centenárium Emlékbizottság, a Habsburg Történeti Intézet és a XX. Század Intézet 2014. november 26-án olasz-magyar konferenciát tartott a Terror Háza Múzeumban az első világháborúról, mint amely a XIX. és a XX. század határáként értelmezhető. Az Olasz Kultúrintézet és a Terror Háza Múze-

um közötti együttműködés kezdetét jelentő tudományos rendezvényt az olasz intézmény igazgatóasszonya **Gina Gianotti** és **Schmidt Mária** a Terror Háza Múzeum főigazgatója nyitotta meg, kiemelve azt, hogy a két nemzet, amely száz éve hadban állt egymással, ma a történettudomány és a közös emlékezés segítségével keresi az együttműködés és az európai béke lehetőségeit. Előszörként **Giorgio Petracchi**, az Udinei Egyetem nemzetközi kapcsolatok professzora szólalt fel és mutatta be, hogy milyen politikai harcok, egészen pontosan egy kormánypuccs révén lépett be Olaszország az első világháborúba 1915 tavaszán. Ezt követően **Claudio Cappa** médiaszakember (a RAI kétszeres volt vezérigazgatója és az Európai Rádió-Televízió Unió elnökhelyettese) beszélt a háború olasz emlékezetéről. **Balogh András** diplomata, történészprofesszor, a CEB Tudományos Tanácsadó Testületének tagja nagyívű előadásában arról beszélt, hogy miként alakult a XX. század története Szarajevótól Szarajevóig és ennek következtében hogyan vesztette el Európa az irányítást a világ és önmaga fölött. **Békés Márton**, a Terror Háza Múzeum kutatási igazgatója *Új világ születik* címmel megtartott előadásában először a technológia és a háború összefüggéseit mutatta be, majd a jövő évben megrendezendő első világháborús kiállítás szerkezetét és tartalmi elemeit ismertette.

n) Frontmozi – a Redl ezredes c. film vetítése az Uránia Nemzeti Filmszínházban (2014. december 10) – előkészítve!

A vetítéssorozat harmadik rendezvényén december 10-én a Redl ezredes című 1985-ben készült magyar–német–osztrák–jugoszláv filmdrámát mutatjuk be. A Szabó István rendezte film Alfred Redl, az egyszerű rutén vasutascsalád gyermekéből a Osztrák–Magyar Monarchia kémelhárítási főnökévé emelkedett katonatiszt életútját mutatja be a 19–20. század fordulóján és az első világháború előestéjén. A Monarchia világát bemutató filmről **Szabó Szilárd** történész fog beszélni. Az est moderátora ezúttal is **Békés Márton** kutatási igazgató lesz.

1.3. A Centenárium Emlékbizottság által kiemelten támogatott pályázók rendezvényei, egyéb eseményei

a) Petőfi Irodalmi Múzeum

A Petőfi Irodalmi Múzeumnak az I. világháború kitörése 100. évfordulójára rendezendő kiállítása november 5-én nyílt meg. A megnyitón beszédet mondott **Cseri Miklós**, az Emberi Erőforrások Minisztériumának helyettes államtitkára, illetve **Nagypál Gábor** színész, és **Németh Gábor** író. A *„Maradni szegény, veszni borzalom – Magyar írók az első világháborúban”* című tárlat elsősorban a korabeli irodalmi művekből és személyes, elbeszélő forrásokból építkezve az egyéni tapasztalatok közvetítésére vállalkozik, valamint bemutatja az írók számára a hátszágban és a fronton adott új szereplehetőségeket. Ez a kettősség a terek kialakításában is megjelenik: a bemutató két, egymással párhuzamos bejárat tesz lehetővé a látogató számára közös kiinduló-

ponttal, illetve végponttal. A felvezetést a háborút megelőző időszakok jövőre vonatkozó, de a kor technikai fejlődésébe vetett hitéből táplálkozó utópiai adják, amelyek idilljét felborítja a szárazjevi merénylet és a hadüzenet. A sorozás megjelenítése adja a választóvonalat a két lehetséges út között, hogy a látogató a front felé, vagy a hátsó felé indul. A háborús írói, újságírói szereplehetőséget az otthon maradtak oldaláról Ady Endre, Babits Mihály, Lengyel Menyhért és Móricz Zsigmond képviseli, míg a katonák oldalán Gyóni Géza, Tersánszky Józsi Jenő, Szép Ernő és Balázs Béla munkásságával ismerkedhet a látogató.

b) Magyar Nemzeti Múzeum

A Magyar Nemzeti Múzeum és **Felvinczi Sándor** magángyűjtő által tervezett, első világháborús sztereo-fényképeket bemutató kiállítás előkészítése zajlik. A kiállítás megnyitó dátuma, 2014. december 19. A kiállítás az analóg technika segítségével digitálisan megszerkesztett fényképnagyításokon keresztül adja vissza a látogatók számára a fényképek térhatását (a képeket egy piros-kép lencsés papírszemüvegen keresztül kell minden látogatónak megtekinteni), de a látogatók egyéb térhatást megjelenítő technikákkal is megismerkedhetnek majd. A képmásolatok elkészítéséhez szükséges digitális file-ok már elkészültek; a fordítások, szövegek írása szintén folyamatban. A kiállítás jelenlegi munkacíme: *Nézőpontok - Térhatású fényképek a Nagy Háborúból*.

c) Magyar Állami Operaház

A Magyar Állami Operaház az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság döntése alapján bruttó 18.257.930,- Ft támogatást nyert el. Az Operaház a pályázatban foglaltaknak megfelelően ennek az összegnek egy részét a 2014. július 28-án az Első Világháborús Emlékév nyitórendezvényeként megtartásra került „*Fegyverek között... (100 éve tört ki az I. világháború)*” című rendezvénnyel összefüggésben felmerült költségekre használta fel. A koncerten kiemelkedő számban vettek részt az állami protokoll, illetve a Diplomácia Testület tagjai. Az emlékvé alkalmából **Dr. Kövér László**, a Magyar Országgyűlés elnöke mondott köszöntőt a rendezvényen. Az első előadás folytatásaként az Operaház az elnyert támogatás fennmaradó részét a 2014. szeptember 15-én - szintén az első világháborús emlékvé alkalmából - megrendezésre kerülő „*Hallgatnak a műszak*” emlékkoncertre használta fel. Az Operaház a műsort korabeli levélrészletekkel, képekkel és prózai szövegekkel tette színesebbé.

d) Országos Színház-történeti Intézet és Múzeum

2014. július 19-én (szombaton) 18 órakor volt az Országos Színház-történeti Múzeum és Intézet vándorkiállításának, a Színész-katonák és fogolyprimadonnák megnyitója. Az Országos Színház-történeti Múzeum és Intézet az első világháború kitörésének centenáriuma a színház-történet egy kevésbé ismert, de annál izgalmasabb fejezetét idézi fel új időszaki kiállításán. A *Színész-katonák, fogolyprimadonnák* című tárlat a háború idején szervezett hivatásos és amatőr frontszínházakat és a szibériai magyar fogolyszínházakat mutatja be. Az Első Magyar Frontszínház több mint egy

éves működését (1917. április–1918. nyara) számos fotó, grafika, plakát, levél dokumentálja. A társulat bejárta az orosz, a szerb, az olasz és a román frontot, a „vándorlás” során készített fotóanyag színházi és hadtörténeti szempontból egyaránt érdekes. A fogolyszínházak működését, színészeit és „színésznőit” bemutató dokumentumok jól tükrözik a magyar hadifoglyok küzdőképességének, találékonyságának, életszeretetének legyőzhetetlenségét. A támogatásból a Múzeum kiadta a *Színészkatonák, fogolyprimadonnák – Frontszínházak, hadifogolyszínházak az első világháborúban* c. kötetét, amelyet **Csiszár Mirella** és **Sipőcz Mariann** állított össze.

e) Hadtörténeti Intézet és Múzeum

A Lajta a világon, az egyetlen vízen úszó, helyreállított, valódi monitor. Külön érdekessége, hogy az annak idején a mindössze 14 példányban épült dunai motor hadihajó típus első párosának volt a tagja. A Lajta az egykori Osztrák-Magyar Monarchia egyetlen helyreállított hadihajója. 1928-tól, 65 éven át, úszó munkagépként használták. Az önkéntes hajómentők küzdelmének köszönhetően 1992-ben védett műemlékké nyilvánították, és a Hadtörténeti Intézet és Múzeumhoz került, majd ha lassan is, 20 év után megkezdődhetett a helyreállítása. Ezen belül az áttörés 2008-ban következhetett be, amikor a Zoltán Gőgös Alapítvány szakszerűen megkezdte a hajó helyreállítását. A hajó részbeni helyreállítása 2010-ben megtörtént, újrakeresztelésére 2010. augusztus 20-án az állami ünnepségsorozat részeként került sor. 2014. augusztus 15-én az Országgyűlés épülete előtti Duna-szakaszon került állandónak szánt bemutatóhelyére a magyar állam tulajdonában álló, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum gyűjteményébe tartozó, a Zoltán Gőzös Közhasnú Alapítvány kezelésében lévő, az alapítvány által elnyert és a részéről biztosított önrésszel kiegészített uniós forrásokkal felújított Lajta Monitor Múzeumhajó. A Hadtörténeti Intézet és Múzeum a Centenárium Emlékbizottság 2014. szeptember 1-i határozatának megfelelően első világháborús kiállítást nyit meg, amelynek előkészületi munkáit már megkezdte.

f) Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum

A Múzeum 2.500.000 forintos támogatásban részesült múzeumi kiállítás előkészületeire és szervezésére. A kiállítás munkacíme az „*Első Világháború gyomornézetből*” volt, majd hivatalos címmé vált a *Gulyáságyú és Rohamsisak* kiállítás elnevezés, amelynek megnyitója 2014. december 2-án volt. A kiállítás színes, érdekes, újszerű elemeit mutatja be a háborúnak, amely alkalmas arra, hogy a társadalom legkülönbözőbb csoportjait, továbbá különböző generációkat szólítson meg. A kiállítás 2015. május 31-ig látogatható.

g) Vígszínház

A színház két programsorozatra, színházi előadásra kapott támogatást. A „*Ha majd egyszer mindenki visszajön – dalok az első világháborúból*” c. előadás bemutatóját 2014. szeptember 14-én tartották, és **Eszenyi Enikő** rendezte. A zenés est az első világháborús fronton harcoló szerelmes bakákról, bátor hadapródokról, lógós kadétkokról, szigorú örvezetökről és álmodozó hadnagyokról szólt. A helyszín pedig a Monarchia egész területe: kávéháztól a lövészárókig, kaszárnyától a

bordélyházig, Budapesttől Isonzóig. Az 1914-ben kitört első világháborúban számtalan gyönyörű népdal, fülbemászó kuplé, szonon és máig népszerű dal, sőt korszakalkotó zenemű született, amelyek meghatározták az elmúlt száz év zenei és színházi életét. Második előadásuk a **Robert Wilson** által rendezett 1914 c. darab bemutatása volt. Az előadás Karl Kraus *Az emberiség végnapjai* és Jaroslav Hašek *Svejk* című műveinek adaptációja. A többnyelvű előadásban magyar, szlovák és cseh színészek szerepelnek, a produkciót 2014 tavaszán mutatták be Prágában.

h) Széchenyi Tudományos Társaság

A Széchenyi Tudományos Társaság az Emberi Méltóság Tanácsával együttműködésben arra kapott támogatást, hogy a Doberdói Magyar Kápolna még szükséges felújítási munkálatait elvégezze. A munkálatokat lezáró ünnepségen **Semjén Zsolt** miniszterelnök-helyettes mondott beszédet, aki kiemelte, hogy a kápolnát nemzeti zarándokhellyé kívánják alakítani. A kormányfő helyettese - aki koszorút helyezett el a magyar kormány nevében a helyszínen - jelezte: a nemzeti zarándokhely kiépítéséhez szükséges szellemi és anyagi erőforrásokat rendelkezésre fogják bocsátani. Az ünnepség második állomásaként a magyar delegáció a Szent Mihály hegyen helyezte el koszorút, a keresztnél, ahol mintegy 150 ezer magyar katonának állították az emlékezés koszorúját, a Magyar Kápolnában.

i) Külgazdasági és Külügyminisztérium

A Külgazdasági és Külügyminisztérium 42.500.000 millió Ft támogatást nyert el az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság kiemelt pályázatain. A minisztérium projektesomagja 16 országban megvalósítandó 28 elemből áll. A magyar álláspont és programok hangsúlyos külföldi megjelenítését indokolja, hogy számos ország roppant aktív a centenáriumi előkészületek kapcsán, s megpróbálja azokat általános külpolitikai céljai szolgálatába állítani. A programokat előzetesen összehangoltuk a Balassi Intézet terveivel. A külképviseltek útján a fogadó országokban – számos esetben a magyar kulturális intézetekkel és/vagy a fogadó ország kormányzati és civil szervezeteivel együtt – megvalósuló projektek között találhatók megemlékezések, konferenciák, kerekasztal-beszélgetések, kiadványok megjelentetése, emléktáblák elhelyezése, részvétel a hadisírok ápolásában stb. A támogatásból a minisztériumnak – külképviseltek útján – az alábbi helyszíneken valósultak meg rendezvényei: Ankara, Bécs, Berlin, Szarajevó, Moszkva, Brüsszel, Kassa, Ungvár. A minisztérium a programok folytatására 2015 márciusáig hosszabbítást kért.

2. „SORSOK HÁZA – EURÓPAI OKTATÁSI KÖZPONT” EMLÉKHELY LÉTREHOZÁSÁNAK PROJEKTJE

Magyarország Kormánya 2013 nyarán bízta meg Közalapítványunkat egy, a vészkorszak hetvenedik évfordulójára emlékező új kiállítóhely és oktatási központ létrehozásával. A Holokauszt Emlékév keretében megvalósuló projekt célja, hogy a néhai Józsefvárosi pályaudvar helyén a felnövekvő nemzedékeket érzékenyíteni képes új intézmény létesüljön. A megbízás teljesítése

érdekében még 2013. szeptemberében Nemzetközi Tanácsadó Testületet és előkészítő szakmai munkacsoportokat hoztunk létre, továbbá megalkottuk az új létesítmény azóta széles körben ismertté vált elnevezését (*Sorsok Háza – Európai Oktatási Központ*).

A kiállítás és oktatási központ tartalmi előkészítésére a Kormány 2014. áprilisáig biztosított forrást, az átadás időpontját pedig 2014. április 16-ban jelölte meg. Tekintettel a projekt építészeti előkészítésének elhúzódó időigényére, valamint a 2014. januárjáról a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége részéről tapasztalható támadásokra a Kormány módosította az átadás határidejét. **Mindezek ellenére megállapítható, hogy 2014. augusztusa óta a kiállítás, az oktatási és képzési program kidolgozásával illetve fizikai implementációjával kapcsolatos közalapítványi tevékenység leállt, mivel a Kormány nem biztosítja ezekre a szükséges szerződéses hátteret és forrást.**

A beszámoló tárgyát képező időszakban a Közalapítvány vezetői és munkatársai – heti rendszerességgel – az alábbi feladatokat végezték el:

1. **kreatív munkacsoport** működtetése (kiállítás tartalmi forgatókönyvének megalkotása, látványtervek kidolgozása, egyéb arculati elemek tervezése)
2. **informatikai tervező-munkacsoport** működtetése (kiállítás és oktatási központ informatikai rendszerének valamint a tervezett tárlat audiovizuális elemeinek tervezése)
3. **oktatási munkacsoport** működtetése (a központ oktatási tartalmainak tervezése és kidolgozása)
4. **történelem-szakmai munkacsoport** működtetése (kiállításához kapcsolt és dokumentumválogatási és gyűjtőmunka, szakanyagok készítése, interjúk forgatása és kiállítás szempontú előkészítése)
5. **kommunikációs munkacsoport** működtetése (sajtóanyagok készítése, facebook-profil napi szintű folyamatos bővítése)
6. **pénzügyi, bonyolítói munkacsoport** működtetése (a projekt pénzügyi bonyolításához szükséges dokumentumok előállítása, elszámolás dokumentumainak naprakész előkészítése, szerződéskötés)
7. **Építészeti konzultációs munkacsoport** működtetése (folyamatos kapcsolattartás a közbeszerzésen nyertes kivitelezővel, tervek véleményezése, a költséghatékony intézmény-működtetés szempontjainak érvényesítése)

A fenti munkacsoportok tevékenységének eredményeképp 2014. áprilisára elkészültek a *Sorsok Háza – Európai Oktatási Központ* kiállításának látványtervei, az oktatási tartalmakat befogadó informatikai rendszer szerkezeti tervei, valamint a létesítmény belsőépítészeti- és kültéri terveinek első változata. A kiállítás forgatókönyvével összhangban elkészült látványterveket azonban nem sikerült bemutatnunk a Nemzetközi Tanácsadó Testületnek, mert a testületi tagok közül a Mazsihisz és a Yad Vashem képviselői 2014. márciusában elhagyták a testületet.

a) Kutatócsoportok munkája

A leendő kiállítóhely és oktatási központ tudományos háttéranyagaként a következő összefoglaló tanulmányok születtek a felkért szakértőktől:

NÉV	TÉMA, FELADAT
Bernáth Gábor	Roma portrék elkészítése
Gyekiczky András	Családtörténetek: - Bevezető: A pápai zsidóság - Révész József és családja - A Weisz család - A Politzer család - Buxbaum család
Kovács Mónika	„Holokausztoktatás Magyarországon: javaslatok az új kiállítás szempontjaira”
Mátay Mónika	„Viták a holokausztról Magyarországon”
Miklósi László	„A zsidóság helye a magyar tankönyvekben 1920 és 1945 között”
Novák Attila	Kutatómunka, további interjúalanyok felkutatása
Paksa Rudolf	Háttér tanulmány a „Sorsok Háza” koncepciójához - Névadás, koncepció, célközönség, helyszín
Pelle János	- „A Józsefvárosi Pályaudvar története különös tekintettel a vész-korszak idején betöltött szerepére” - „A holokauszt utolsó felvonása” - „A Magyar Királyi Államvasutak és a holokauszt történetéhez” - „Képek a Józsefvárosból, 1944 októberéből”
Rosana Ratkovčič	„Holokauszt-mítosz”
Vajda Mihály	A személyes emlékezet filozófiája (vázlat)
Varga László	„A budapesti zsidók sorsa 1944-1945”
Vizi Éva	A Páva utcai HDKE adatbázisából válogatás készítése (az 1925 után született áldozatok)
Szabó Dániel	A Holokauszt története különös tekintettel Csongrád megyére

b) Oral History anyaggyűjtés

Sorsok Háza projekt keretében készített interjúk:			
Interjúalany	Interjú készítője	Felvétel helyszíne	Felvétel hossza
Bánki Károlyné	Kmety Tamás	Budapest	59 min

K

KÖZÉP- ÉS KELET EURÓPAI
TÖRTÉNELEM ÉS TÁRSADALOM KUTATÁSÁÉRT
KÖZALAPÍTVÁNY

Bródy Miklósné (Valló Elza)	Tallai Gábor	Budapest	48 min
Darázsi János	Baczoni Dóra	Budepest	49 min
David Gur	Fekete Rajmund	Ramat Gan, Izrael	86 min
Fekete Istvánné, Dr.	Kmety Tamás	Budapest	134 min
Fischer Ágota	Fekete Rajmund	Haifa, Izrael	43 min
Friedman Ágnes	Kmety Tamás	Budapest	52 min
Gyepes-Gilbert Ottó	Kmety Tamás	Budapest	50 min
Hava Lustig	Fekete Rajmund	Cfát, Izrael	61 min
Jakov Barzilaj	Fekete Rajmund	Ranaana, Izrael	86 min
Jitzhak Kasthi	Roznik Bálint	Zihron Jaakov, Izrael	82 min
Joel Feldman	Roznik Bálint	Rehovot, Izrael	78 min
Kádár Artúrné Schwarcz Veronika	Murai Gábor	Debrecen	46 min
Kaufmann Pál	Kmety Tamás	Pécs	33 min
Korda György	Kmety Tamás	Budapest	44 min
Kosik Andrásné (Bródy Éva)	Tallai Gábor	Budapest	91 min
Krassó Sándor, Dr.	Kmety Tamás	Pécs	74 min
Krausz Zsigmondné Dávid Margit	Murai Gábor	Debrecen	60 min
Kulcsár Andrásné Ger-gely Judit, Dr.	Murai Gábor	Debrecen	71 min
Leitner Dávid	Roznik Bálint	Nir Galim, Izrael	79 min
Menczel Zoltánné	Kmety Tamás	Budapest	84 min
Müller Frigyes, Dr.	Fekete Rajmund	Tel Aviv, Izrael	52 min
Nomi Gur	Fekete Rajmund	Ramat Gan, Izrael	89 min
Paul Hollander	Schmidt Mária	Budapest	46 min
Rajos Ferencné (Dénes Éva)	Baczoni Dóra	Budapest	29 min
Sárdi Mária	Kmety Tamás	Budapest	57 min
Schwarz Katalin	Fekete Rajmund	Haifa, Izrael	68 min
Somogyi László.	Murai Gábor	Debrecen	131 min
Tóth Lajosné	Kmety Tamás	Pécs	30 min
Vágó Györgyné (Vadas Veronika)	Kmety Tamás	Budapest	48 min
Vidor György, Dr	Kmety Tamás	Pécs	48 min
Weiss Klára	Pelle János	Budapest	48 min
Yossi Weiss	Roznik Bálint	Tel Aviv, Izrael	60 min

Zakróczy Béla	Baczoni Dóra	Budapest	57 min
Zukovics József	Baczoni Dóra	Budapest	31 min

A projekthez kapcsolódó további rendezvények, események:

c) Zártkörű helyszíni bejárás a Józsefvárosi pályaudvaron
(2014. Február 6.)

Schmidt Mária vezetésével zártkörű helyszínbemutatóra vettek részt a *Sorsok Háza – Európai Oktatási Központ* projekt vezetői, ahol megtekintették a projekt építészeti fejlődését. A bemutatóra részt vett **F. Kovács Attila**, a projekt vezető építésze, **Fürjes Balázs**, a kiemelt jelentőségű budapesti beruházások irányításával kapcsolatos feladatok ellátásáért felelős kormánybiztos, **Tallai Gábor**, a Terror Háza Múzeum programigazgatója, **Fekete Marianna**, a Terror Háza Múzeum koordinációs igazgatója és az építkezést kivitelező **Market Zrt.** vezető munkatársai.

d) Sorsok Háza – Európai Oktatási Központ konzultáció és bemutató nemzetközi tanácsadó testületi tagok részvételével (2014. április 28.)

A Terror Háza Múzeumban került sor a *Sorsok Háza – Európai Oktatási Központ* létrehozásában segédkező nemzetközi tanácsadó testület néhány tagjával a projekt haladásával kapcsolatos konzultációra. A résztvevők a találkozó első részeként megtekintették az építkezést a Józsefvárosi pályaudvaron, majd Schmidt Mária ismertette a projekt jelen állását és bemutatta kiállítás forgatókönyvének vitára alkalmas verzióját. A megjelent testületi betekintést kaptak a kiállítás elkészült „oral history” anyagába, továbbá megismerhették az oktatási koncepció főbb tartalmi elemeit és a létesülő tárlat látványterveit. A konzultáción a Nemzetközi Tanácsadó Testület részéről részt vett **Haraszi György**, a Holocaust Dokumentációs Központ és Emlékgyűjtemény Közalapítvány kuratóriumának elnöke, **Joshua Muravchik** külpolitikai szakértő, a John Hopkins Egyetem oktatója, **Michael Wolffsohn**, a müncheni Universität der Bundeswehr, a német hadsereg egyetemének professzora valamint **Schmidt Mária** történész, a Terror Háza Múzeum főigazgatója, a projekt szakmai vezetője. További résztvevők voltak **Tallai Gábor** projektvezető, a Terror Háza Múzeum programigazgatója, valamint **Pröhle Gergely**, a Külügyminisztérium EU kétoldalú kapcsolatokért, sajtóért és kulturális diplomáciáért felelős helyettes államtitkára.

A konzultációt követően a testületi tagok közös nyilatkozatot fogalmaztak meg, amelyben kiemelték, hogy a bemutatott tartalmi és látványelemek rendkívül kedvező benyomást keltettek és további kidolgozásra alkalmasak.

e) Sorsok Háza – Európai Oktatási Központ konzultáció és helyszin bejárás (2014. július 28.)

2014. július 28-án ismét konzultációra került sor a létesülő intézmény kapcsán a Terror Háza Múzeumban. A Józsefvárosi pályaudvar helyén létesülő kiállítás látványterveit valamint a kiállítás koncepcionális, dramaturgiai terveit **Schmidt Mária** történész a Terror Háza Múzeum főigazgatója mutatta be. Az **Andrew Baker Rabbi** vezette tanácskozáson a résztvevők közös nyilatkozatot fogadtak el, amely „öt pontos útiterv” formájában fogalmazta meg az együttműködés sikerének feltételeit:

1. A Páva utcai Holokauszt Dokumentációs és Kutatóközpont és a Sorsok Háza együttműködik és kiegészíti egymást. A Páva utca a holokausztot bemutató állandó kiállítást tart fenn, továbbá elsősorban kutatási és dokumentációs központként működik. A Sorsok Háza a fiatal nemzedék számára készít kiállításokat, továbbá oktatási és képzési központ lesz.
2. A résztvevők egyetértettek abban, hogy a Nemzetközi Tanácsadó testületen kívül az IHRÁ-val együttműködésben tudományos szakértőkből álló nemzetközi munkacsoport jön létre, amely véleményt mond majd a kiállítások tartalmáról és kontextusáról.
3. Az IHRÁ-val együttműködésben egy másik tudományos munkacsoport is alakul majd, hogy a Sorsok Háznak szerves részeként létrehozandó Oktatási Központ oktatási anyagainak és módszereinek kialakításában segítkezzen.
4. A felek lépéseket tesznek, annak érdekében, hogy rendszeres kapcsolattartás és eszmecsere jöjjön létre a Sorsok Háza és a Mazsihisz között.
5. A kiállítás vázlatát bemutatják a teljes Nemzetközi Tanácsadó Testületnek, majd, az ősz folyamán a széles nyilvánosságnak is.

A konzultáción részt vett **Tallai Gábor** a Terror Háza Múzeum programigazgatója, **Andrew Baker** rabbi az Amerikai Zsidó Bizottság elnöke, **Pröhle Gergely** az Emberi Erőforrások Minisztériumának helyettes államtitkára, **David Cesarini** a Nemzetközi Emlékezési Bizottság (továbbiakban IHRA) történésze, **Kovács András** szociológus professzor, **Gerő András** történész professzor a Habsburg Történeti Intézet igazgatója, **Haraszti György** a Páva utcai Holokauszt Dokumentációs Emlékközpont elnöke, **Szőnyi Andrea** oktatási szakértő (IHRA), **Toronyi Zsuzsanna** a Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár igazgatója, **Heisler András** a MAZSIHISZ elnöke, **Andrew Burns** az IHRA elnöke és **Kathrin Meyer** az IHRA főtitkára. A tanácskozást zártkörű helyszíni bejárás követte **Schmidt Mária** vezetésével a Józsefvárosi pályaudvaron.

A közös nyilatkozat elfogadására vonatkozó döntésüket a Mazsihisz részéről Heisler András elnök, az IHRA részéről pedig Andrew Burns elnök két nappal később megváltoztatták, mindketten elálltak a további együttműködéstől.

3. A RENDSZERVÁLTOZÁS 25. ÉVFORDULÓJÁRA EMLÉKEZŐ „KÖZÖS SIKER” PROGRAMSOROZAT

A rendszerváltoztatás 25. évfordulója alkalmából a Kormány Közalapítványunkat bízta meg Áder János, Magyarország köztársasági elnökének fővédnökségével zajló programsorozat kidolgozásával és megvalósításával. A Közalapítvány az emlékévi programjainak tervezésekor elsősorban azokra a fiatalokra összpontosított, akik nem élték át az akkori eseményeket. A Közalapítvány célja a rendszerváltoztatásnak „közös sikerként” történő pozícionálása, továbbá a rendszerváltoztatás történetének megismertetése elsősorban a személyes emlékekkel nem rendelkező fiatal generációk számára.

a.) Projektindító sajtótájékoztató (2014. február 26.)

Az osztrák-magyar határnyitás 25. évfordulójára emlékezve 2014. február 26-án a Terror Háza Múzeumban tartott sajtótájékoztatón Schmidt Mária főigazgató ismertette a Közalapítvány szervezésében tervezett programelemeket és a programsorozat fő üzeneteit. A nagy médiaérdekkel kísért rendezvényen a főigazgató kiemelte, hogy a nemzeti önrendelkezés visszaszerzése igazi büszkesége a magyar nemzetnek, a kommunizmus legyőzése közös sikere a régiónak. A Közigazgatási és Igazságügyi minisztériummal és az Emberi Erőforrások Minisztériumával közösen szervezett sajtótájékoztatót részt vett Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere, Balatoni Monika, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium társadalmi kapcsolatokért felelős volt államtitkára, valamint Kozma Imre atya, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke.

b.) Közös siker című online kampány indítása (2014. január)

A Közalapítvány a „Közös siker, 25” elnevezésű projekthez kapcsolódóan 2014 januárjában indított összehangolt online kampányt, amelynek keretében magyar és angol nyelvű blog-, Facebook-, Tumblr- és Instagram-oldalain megjelenő szövegekkel, blogposztokkal, képekkel, videókkal dolgozta fel a rendszerváltoztatás témáját, eseményeit és üzeneteit. Emellett a Közalapítvány „A rendszerváltoztatás élő emlékezete” címmel oral history interjúkat készített az antikommunista forradalomban résztvevő közéleti szereplőkkel, amelyek vágott formában megjelennek a projekthez kapcsolódó multimédiás csatornákon.

c.) '89 After: Foglald zenébe a rendszerváltoztatást – dalpályázat (2014. február-június)

'89 After: Foglald zenébe a rendszerváltoztatást címmel a Közalapítvány országos és határon túli terjesztésű felhívással műfaji megkötés nélküli dalpályázatot indított, elsősorban azon fiataloknak, akik a szocializmusról már nincsenek személyes emlékeik. A versenyre pályázó zenészek feladata az volt, hogy dalban mondják el, mit gondolnak a rendszerváltoztatásról, és hogyan élnek meg a kommunizmus utáni világot. A beérkező pályázatok közül **Harcza Veronika** jazz-énekes, **Kemény Lili** költő, **Menyhárt Jenő**, az Európa Kiadó frontembere és **Nagy Ferő**, a Beatrice énekesse választotta ki a legjobb dalt a beérkezett 89 dal közül. A győztesek közül hatvan-hatvanórányi stúdióidőt nyert a Mindennapi 89 című dalával a **Get Free** együttes, az Ébredünk című dallal pedig a **Teslavox**. Fél-félmillió forint jutalmat kapott továbbá a Világsszakadt-ság című számért a **Kozmosz** együttes, és a **Horváth Kristóf** vezetésével működő roma slamszoport „A tudás 6alom” című videója.

d.) **Kivésett szabadság** – fotókiállítás (2014. május 15.)

Az Arden Stage szervezésében a Közalapítvány megbízásából nyílt meg az Osztrák Kulturális Fórum Benczúr utcai termeiben a **Kivésett szabadság** című fotókiállítás. A „Közös siker” elnevezésű programsorozatunkhoz kapcsolódó tárlat **Horváth Ernő** fotóriporter munkáiból adott ízelítőt. Horváth 1988 és 1990 között szabadúszó fotóriporterként dokumentálta a rendszerváltoztatás eseményeit, fotóin kíméletlen őszinteséggel rajzolódik ki az átalakuló közép-kelet-európai régió képe, az események olykor megrázó naturalizmusa, a képen szereplők érzelmei, a kor hangulata. A megnyitón köszöntőt mondott **dr. Martin Eichinger** osztrák nagykövet, **Navracsics Tibor** volt miniszterelnök helyettese valamint **Balatoni Monika**, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium társadalmi kapcsolatokért felelős volt államtitkára. A tárlatot vándorkiállítás keretében bemutatták a Goethe Intézetben, Washingtonban, Brüsszelben, Athénban, Barcelonában, Madridban és Berlinben.

e.) **Görbe tükör 1989** – kiállítás (2014. május 16.)

A Menüett Produkció Kft. **Görbe tükör 1989** címmel kiállítást szervezett a Közalapítvány megbízásából, amely a humor és szatíra szemüvegén keresztül negyven korabeli karikatúrán keresztül mutatja be a rendszerváltoztatás folyamatát. A tárlaton a Ludas Matyi alkotóinak munkáiból, az Új Szabad Száj szatirikus hetilapból valamint a WittyWorld International Cartoon Magazin a Kommunizmus bukása című különszámának anyagából mutattak be válogatást. A megnyitón **Balatoni Monika** volt államtitkár asszony mondott köszöntőt. Az Akvárium Klub kiállítótermében megnyílt tárlatot a szervezők vándorkiállítás formájában mutatták be az Osztrák Kulturális Fórumon, a Német Nagykövetségen, a Máltai Szeretetszolgálat rendezvényén, a Corvinus Egyetemen, a Miskolci Egyetemen, a Debreceni Egyetemen, a Szegedi Tudományegyetemen, az ELTE-n és a Pécsi Tudományegyetemen.

f.) **Átlépni a szabadságba** – kiállítás (2014. június 16.)

A Terror Háza Múzeum az „Átlépni a szabadságba” című szabadtéri installációs tárlatával, valamint speciális pengefal-vetítéssel idézte fel az 1989-es páneurópai pikniken történeteket és a vasfüggöny lebontásának történetét. A Nagy Imre és mártírúrsai újratemetésének 25. évfordulóján megnyitott kiállítással és vetítéssel igyekeztünk megfogalmazni a kortársak köszönetét mindazoknak, akik 1989 nyarán és őszén önfeláldozóan és bátran siettek a hazánkba menekült kelet-német állampolgárok segítségére. A pengefal-vetítés több mint egy hónapon át, a kiállítás a múzeum épülete előtt 2014. október 31-ig volt megtekinthető.

g.) **Szabadságkoncert** – koncert (2014. június 16.)

A Terror Háza Múzeum az emléknapi kiemelt kísérőprogramjaként nagyszabású koncertet rendezett a Hősök terén. A két legendás zenekar: az **Omega** és a német hard rock történetének egyik legfontosabb együttese, a **Scorpions** közös koncertjét hatalmas tömeg hallgatta a helyszínen. Az MTV által élőben közvetített Szabadságkoncert fővédnöke **Áder János** köztársasági elnök volt. A koncert előtt levetítették a rendszerváltoztatás történetét, annak kulcsszereplőit bemutató dokumentumfilmet, amelyet a Terror Háza Múzeum és az MTVA munkatársai készítettek együtt **Közös Siker** címen.

h.) **Befogadás napja** – rendezvénysorozat (2014. augusztus 14-15.)

A Közalapítvány megbízta a **Magyar Máltai Szeretetszolgálatot** egy két napos programsorozat létrehozásával, melynek keretében megemlékeztek a keletnémet menekültek 1989-es befogadásáról és a Szeretetszolgálat 25 évvel ezelőtti alapításáról. „*A Befogadás Napja*” című rendezvény helyszíne a Zugligeri Szent Család Plébánia Templom volt, ahol konferenciabeszélgetésre, kiállításra, filmvetítésre és előadásokra került sor.

i.) **Határtalanul** – dokumentumfilm (2014. augusztus 15.)

A Közalapítvány megrendelte a **Dunatáj Alapítványtól** a mintegy 25–30 percesre tervezett „*Határtalanul*” című dokumentumfilm forgatókönyvének elkészítését és forgatását. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat képviselőivel is egyeztetett dokumentumfilm témája a keletnémet menekültek gondozásának, ellátásának 25 évvel ezelőtti története, valamint a Páneurópai Piknik. A dokumentumfilm sikerét mutatja, hogy a filmet 50 percesre kibővítve a Hír TV is bemutatta.

j.) **Családi nap az emlékparkban** – rendezvény
(2014. augusztus 19.)

A Közalapítvány a **Pro Kultúra Nonprofit Kft.-t** megbízta „*Családi nap az emlékparkban – Páneurópai Piknik*” címmel családi-, szabadidős és kulturális programsorozat (kiállítás, törté-

nelmi kvíz) előkészítésével és lebonyolításával. **Orbán Viktor**, Magyarország miniszterelnöke is részt vett a rendezvény keretében az „1989 – a csodák éve” beszélgetésen.

k.) **Ungarn für Deutschland - Opera for Europe** konferencia
(2014. szeptember 5.)

A Közalapítvány megbízásából a **Magyar Állami Operaház** megszervezte az Ungarn für Deutschland - Opera for Europe konferenciát. A tanácskozássá 20 országból több mint 40 vendég érkezett az Erkel Színházba. A konferencia fő témája a 25 évvel ezelőtti határnyitás művészetekre gyakorolt hatása, a tapasztalatok átadása volt. A konferencia díszelnöke **Marton Éva** operaénekes volt. A megnyitón beszédet mondott **Pröhle Gergely**, az EMMI nemzetközi és európai uniós ügyekért felelős helyettes államtitkára is. A rendezvényt pódiumbeszélgetés kísérte, melyet az Operaház Székely Bertalan termében tartottak. Az eseményen részt vett **Schmidt Mária**, a Terror Háza főigazgatója, **Pröhle Gergely**, valamint **Hans Kaiser** újságíró, politikus, Németország egykori európai ügyekért felelős minisztere.

l.) **Határnyitás 25.** – Ünnepi programsorozat Dél-Németországban
(2014. október 5.)

A Közalapítvány megbízásából a **Culturelle Közhazsnú Alapítvány** megszervezte az Ars Nova Sacra Vocal Ensemble würzburgi koncertjeit. A Culturelle Közhazsnú Alapítvány, mint a Balassi Intézet partnere részt vett az 1989-es határnyitás jubileuma alkalmából több németországi helyszínen zajló rendezvénysorozatban. A programok előkészítésében és megvalósításában a Balassi Intézet partnere volt a müncheni Magyar Főkonzulátus, a Turizmus Zrt. müncheni képviselője, a Regensburgi Magyar Intézet, valamint a **CulturElle Alapítvány**. A Balassi Intézet a **Würzburgi Kulturális napok** keretében ünnepi tudományos konferenciát, Matzon Ákos-kiállítást és 2014. október 6-án egy Márai Sándor Irodalmi estet szervezett, amelyen a Gyertyák csonkig égnek című regényből olvasott fel a würzburgi Mainfranken Theater két színművésze. Az Ars Nova Sacra Vocal Ensemble 2014. október 5-én előadta a Missa brevis Kodály-misét a würzburgi Szent Kilián Dómban, majd aznap a würzburgi Neumünsterben acappella koncertet is adott. A rendezvénysorozat keretében 2014. november 13-án tudományos konferenciára is sor került a Regensburgi Egyetem Magyar Intézetében. Az Intézet a kulturális kísérőprogram részeként Regensburgban kerekasztal-beszélgetést is szervezett a 25 évvel ezelőtti eseményekről és arról, azok hogyan hatottak a magyar-német kapcsolatokra. A Balassi Intézet Stuttgarti Magyar Intézete Stuttgartban és Ulm mellett Passauban is szervezett rendezvényeket, utóbbiban utcai kézműves vásárral és gasztronómiai bemutatóval egybekötött zenei rendezvény előkészítését vállalták.

m.) **Határ, ami összeköt** – kiállítás (2014. október 12. – 2014. december 12.)

A Közalapítvány szerződést kötött a bécsi **Collegium Hungaricummal**, a „*Határ, ami összeköt – A magyar és az osztrák hétköznapi élet és tárgyvilága az 1980-as évek végén*” című kiállítás megrendezésére. A **Bécsi Magyar Intézet** galériájában kísérendezvényekkel és múzeumpedagógiai programokkal kiegészülő tárlat sajátos alulnézeti perspektívából, a megélt, személyes történelem és történetek nézőpontjából mutatja be a korabeli magyar és az osztrák hétköznapiakat, az eltérő világrendszerekhez való tartozás ellenére is fellelhető hasonlóságokat és markáns eltéréseket. A 2014 októbertől és 2015 januárja között megtekinthető kiállítás hazai és nemzetközi együttműködő partnerei a **Vienna Design Week**, a **Magyar Nemzeti Múzeum**, a **Soproni Múzeum**, a **Blaguss Utazási Vállalat**, és az **Magyar Turizmus Zrt. ausztriai Képviselete**.

n.) **1989-es temesvári eseményekre emlékező vándorkiállítás és konferenciasorozat** – rendezvénysorozat
(2014. november 1. – 2014. december 25.)

A Közalapítvány megrendelte az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanácsért Alapítványtól az 1989-es temesvári eseményekre emlékező vándorkiállítás és konferenciasorozat előkészületi munkáit. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanácsért Alapítvány a - „*Temesvár 1989 Emlékév*” keretében – számos partner bevonásával – konferenciákat, előadásokat, záródokumentumot és vándorkiállítást szervez, illetve az emlékévhöz kapcsolódóan több forrásértékű kötet, valamint egy tematikus forráskiadvány-sorozat megjelenését készíti elő. Az Emlékbizottság – a tervek szerint – a könyveket a később digitális formában is elérhetővé teszi.

4. A KOMMUNIZMUSKUTATÓ INTÉZET TEVÉKENYSÉGE

a) Magyar kommunista vezetők - digitális adattár

A Közalapítvány által 2011 óta működtetett **Kommunizmuskutató Intézet** megkezdte az állampárti diktatúra többi irányító szervezetére, azok képviselőire vonatkozó adatok összegyűjtését és publikálását. Első lépésként a Kommunizmuskutató Intézet a Totalitárius Diktatúrák Áldozatainak Európai Emléknapja alkalmából változatlan formában tette közzé a „*Segédkönyv a politikai bizottság tanulmányozásához*” című 1989-es kiadványt, amely a rendszerváltoztatás idején elérhető forrásokra alapozta ismeretanyagát. A Kommunizmuskutató Intézet feladata, hogy jelenünk kutatási eredményeire építve, az 1989 óta elérhető további dokumentumok felhasználásával adjon képet a kommunista hatalom birtokosainak személyéről, életpályájáról. Ennek érdekében havi rendszerességgel, ábécés-sorrendben készíti el és teszi közzé a rendszer működtetőinek aktualizált életrajzát. A jelenleg 532 életrajzot, 6902 kronológiai adatot, valamint 990 bibliográfiai tételt tartalmazó – a maga nemében egyedülálló – digitális adattár így a több évet igénybe vevő kutatómunka eredményeképp folyamatosan bővül majd.

b) Nevet az áldozatoknak! – Európai nyilvántartás a kommunizmus áldozatairól

2014. június 16.-án **Schmidt Mária** a Terror Háza Múzeumban tartott, nagy médiaérdeklődéssel kísért sajtótájékoztatót jelentette be a kommunizmus áldozatainak számbavételét célzó magyar-német együttműködést. Az egykori Stasi-börtön helyén működő emlékhely, a Gedenkstätte Berlin-Hohenschönhausen Memorial és a Közalapítvány által kötött, „*Nevet az áldozatoknak!*” elnevezésű kezdeményezés kezdeteként a kommunizmus minden magyarországi és németországi üldözöttjének és áldozatának nevét regisztráljuk egy adatbankban, munkánkhoz később más európai államok is csatlakozhatnak. A sajtótájékoztatót részt vett **Joachim Gauck** német, **Andrej Kiska** szlovák, **Milos Zeman** cseh és **Bronislaw Komorowski** lengyel államfő is, akik a rendszerváltoztatás 25. évfordulója alkalmából szervezett megemlékezésekre látogattak Magyarországra. A tájékoztatót felszólalt Áder János köztársasági elnök is, köszönetet mondva Joachim Gaucknak, akivel 2013 márciusában állapodtak meg a létrejött megállapodás megkötéséről.

5. ÉLETÚT-INTERJÚK A RENDSZERVÁLTOZTATÁSBAN RÉSZTVEVŐ SZEMÉLYEKSEL

A Közalapítvány nagy sikerű audiovizuális projektje, az Emlékpontok tapasztalataira építve még 2012 májusában hiánypótló munka indult a Terror Háza Múzeum munkatársainak részvételével. Politikai, közéleti személyiségek és művészek vallanak kameránk előtt arról, hogy hogyan élték meg a XX. századot. 2014-ben a következő személyek életútinterjúját rögzítettük: **Donáth László**, **Gombár Csaba**, **Gézi József Alajos**, **Nagy Imre**, **Ormos Mária**, **Szilvassy György**, **Vas-tagh Pál**, **Györfly Miklós**, **Hankiss Elemér**, **Iváncsik Imre**, **Markó Béla**

2014 második felében a Terror Háza Múzeum tulajdonában lévő interjúk feldolgozásával megkezdődött az intézmény audiovizuális adatbázisának létrehozása. A Múzeum munkatársai által 2012 májusa óta készített életútinterjúk timecode-olása és kulcsszavainak összegyűjtése néhány kivételtől eltekintve megtörtént, a következő lépés a 2008-ban az RTL Klubbal közösen rögzített interjúk fel-dolgozása lesz.

Kiemelt figyelmet érdemel az **Ernst Nolte** német történésszel készített interjú, melyet **Schmidt Mária** főigazgató és **Tallai Gábor** programigazgató készített Berlinben a 91 esztendő világhírű történésszel. A közel másfél órás interjúban Nolte összefoglalóan érintette tudományos életművének és recepciójának tanulságait, továbbá áttekintő értékelését adta a 20. század történetének. A beszélgetést követően **Ernst Nolte** a Közalapítványnak adományozta műveinek egy-egy példányát.

2014. november 10-én Baranyi Márton **Joshua Muravchik** külpolitikai szakértővel készített életút interjú. A beszélgetést Joshua Muravchik magyarul megjelent „*Földre szállt mennyország – a szocializmus története*” című könyvének bemutatója előzte meg.

Ugyancsak életút interjúk készültek a Habsburg Történeti Intézet és a XX. Század Intézet szervezte 2014. november 13-i konferencia két előadójával. **Frank Furedi** szociológus professzorral Baranyi Márton, **Karol Sauerland** filozófussal Tallai Gábor készített életút interjú.

6. AUDIO GUIDE-FEJLESZTÉS (2014. március)

2014 áprilisában befejeződtek a Terror Háza Múzeum új „audio guide-rendszerének” kivitelezési munkálatai. Megtörtént a régi készülékek cseréje a korszerű táblagépekre (Samsung Galaxy Tab) való lecserélése, az interaktivitást támogató új eszköz lehetővé teszi számos olyan korabeli dokumentum, fotó, riport, videó és szöveg találatát, amelyek átadására a kiállítás keretein belül nincs lehetőség. Az audio-guide új rendszere jelenleg hét nyelven (magyar, német, angol, orosz, spanyol, olasz, francia) nyújt kiegészítő információkat a múzeum tárlatáról. Jelenleg a lengyel nyelvű felvétel előkészületei zajlanak.

7. BUDAPOST ÉS METAZIN PORTÁLOK MŰKÖDTETÉSE

A 2011 májusában elindult BudaPost online médiafelület (www.budapost.eu) azzal a céllal jött létre, hogy a magyar sajtóban megjelent cikkeket, írásokat angol nyelven összefoglalva betekintést nyújtson a hazai közélet folyamataiba a Magyarországgal foglalkozó külföldi érdeklődőknek. A naponta több cikket is megjelentető oldal német nyelvű mutációja még 2013-ban elindult, és elérhetővé vált a Budapesti Német Nagykövetség internetes címlistáján. A Le Monde Közép-Európával foglalkozó munkatársának megfogalmazása szerint a BudaPost „nélkülözhetetlen eszköz” a Magyarországgal foglalkozó professzionális közösség kezében. Mi azt gondoljuk, hogy egyelőre inkább csak útban van afelé. A szemle lapjain minden olyan napi téma előkerült ezúttal is, ami a külföldi politikai megfigyelőt-vendéget-szakembert-diplomatát-újságíró érdekelheti. A BudaPost nem kerüli a kényes témákat, a radikális megfogalmazásokat is idézi, hogy az olvasó képet kaphasson a sokszor éles hangú belpolitikai vitákról. A gyakran igen heves viták értelmezéséhez és a külföldi olvasó eligazításához a szerkesztőség rövid, kurzívval szedett tényszerű magyarázatokkal járul hozzá. Ily módon, angol nyelven immár három és fél, németül pedig másfél évre visszamenőleg tekintélyes és megbízható adatbázis áll az olvasó rendelkezésére minden lényegesebb magyarországi kérdésről a BudaPost honlapján.

A Közalapítvány gondozásában készülő Metazin című online kiadvány (www.metazin.hu) folyamatosan frissülő válogatást kínál a világhálón található tartalmakból, főként újságok vélemény- és tárcarovatából, hetilapok és folyóiratok cikkeiből, melynek témái a politika és politikai elmélet, a kultúra társadalmi vonatkozásai és az internetes tartalomszolgáltatás világa. A lap 2013-ban kapott új arculatot, valamint elindult a Facebook-oldala (<https://www.facebook.com/Metazin>). A szemlék témái közül gyakoriság dolgában kiemelkednek a nyugat világ útkeresésének szakterületei, a gazdaság modelltől a jóléti állam fenntarthatóságán át a bevándorlás és a demográfiai helyzet problémáig, ezzel összefüggésben a korábbinál gyakrabban szerepelnek a politikai radikalizmussal foglalkozó elemzések is. Újabban sok elemzés lát napvilágot a Metazin szűrőjén át a volt kommunista államok elmúlt huszonöt éveinek mindenütt csalódást keltő eredményeiről, továbbá a nyugati világ fegyveres demokráciaexport-

kísérleteinek kifejezett kudarcáról, valamint az ezzel párhuzamosan keletkező új, veszedelmes, szabályozatlan regionális viszonyokról. A Metazin továbbra is figyelemmel kíséri a tudomány útját olyan területeken, mint az evolúciókutatás társadalmi vetületei, a nők helyzete, az oktatás az egészségügy előtt álló kihívások, valamint a digitalizáció társadalmi hatásai.

8. FELHÍVÁSOK (2014 márciusától)

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány és a XX. Század Intézet 2014-ben három pályázatot hívott életre a Náci megszállás, Budapest ostromának 70. évfordulója, illetve az első világháború centenáriumának alkalmából:

a) A náci megszállás politikai és faji üldözöttjei

A felhívás keretében a Terror Háza Múzeum várja mindazok jelentkezését, akik hitelt érdemlő adatokkal tudják bizonyítani, hogy hozzátartozójuk, ismerősük a náci megszállás áldozatává vált, vagy kutatásaik eredményeként az áldozatokra vonatkozó adatok birtokába jutottak. A felhívásra eddig (2014. november 12.) egy fő jelentkezett.

b) Budapest ostromának polgári áldozatai

A felhívás keretében a Terror Háza Múzeum várja azok jelentkezését, akiknek a hozzátartozójuk, ismerősük az ostrom alatt Budapesten életét veszítette és nyughelyük ismeretlen. A Közalapítvány. Akárcsak a náci megszállás áldozataira vonatkozó felhívás esetében a Közalapítvány a beérkező adatokat itt minden esetben tudományos vizsgálat tárgyává teszi. A felhívásra eddig 3 megkeresés érkezett.

c) Első Világháborús családi emlékek gyűjtése

2014-ben ünnepeljük az első világháború kitörésének századik évfordulóját, melynek alkalmából a XX. Század Intézet felhívást hirdetett. Olyan személyek jelentkezését várják, akinek a nagy háborúval kapcsolatosan bármilyen fotóanyag, képeslap, személyes történet, életút, anekdota, visszaemlékezés vagy éppen napló áll rendelkezésére. A képgyűjtemény, valamint a családtörténeti emlékek összegyűjtésének az a célja, hogy bemutassa az első világháborúnak azt az arcát, amely befolyással volt nemcsak a magyar családok mindennapi életére, de az utókorra is.

d) További adatok gyűjtése kommunista vezetőkről

A Kommunizmuskutató Intézet felhívást tett közzé, amelyben a magyarországi kommunista politikusok adatbázisának teljesebbé tételéhez kér kiegészítő javaslatokat, észrevételeket, kapcsolódó fényképeket.

9. KÖZALAPÍTVÁNYI HONLAPOK FEJLESZTÉSE

A Közalapítvány az általa működtetett intézetek szerteágazó tevékenységének egységes, összehangolt és hatékonyabb megjelenítése, közvetítése és promóciója érdekében 2014 őszén önálló munkacsoportot állított fel az összes közalapítványi munkaszervezet publikus online felületeinek (elsősorban az intézeti honlapok és a Facebook-oldalak) összehangolt tartalmi és formai egységesítésére, átfogó vizuális megújítására és tartalmi bővítésére. Az integrált honlapstruktúra informatikai megvalósításával a Közalapítvány közbeszerzési eljárás útján az **Appsters Mobiltartalom-fejlesztő Kft** bízta meg, a vizuális elemek tervezésében **Schmied Andrea** grafikus működik közre. A tervek szerint 2015 tavaszán lezáruló átfogó megújulási folyamat eredményeként új arculatú, a XXI. század követelményeihez mind megjelenésükben, mind pedig működésükben igazodó új közalapítványi kapuoldal és intézeti honlapok közvetítik a Közalapítvány eredményit a legszélesebb nyilvánosság felé. A honlap-szerkezet megújításának első lépéseként **Tallai Gábor** programigazgató mutatta be a nyilvánosságnak a Kommunizmuskutató Intézet új portálját a Totalitárius Diktatúrák Áldozatainak Európai Emléknapja alkalmából 2014. augusztus 22-én tartott sajtótájékoztatón.

10. 1956-OS DIGITÁLIS TANKÖNYV FEJLESZTÉSE

Közalapítványunk kiemelt figyelemmel fordul a jövő nemzedéke felé, ezért az 1956-os magyar forradalomról és szabadságharcról a középiskolás korosztály igényeihez és ismereteihez igazított új szemléletű digitális tankönyvet készít. A szakmailag **Schmidt Mária** főigazgató által irányított projektben szakértőként részt vesz **Porogi András**, a budapesti Toldy Ferenc Gimnázium igazgatója, **Horváth Miklós**, a Terror Háza Múzeum vezető történésze, Békés Márton, a Terror Háza Múzeum kutatási igazgatója, valamint **Tallai Gábor**, a Terror Háza Múzeum programigazgatója. Az 1956-os digitális tankönyv újrarendelt történelmi és európai kontextusban találja a közösségi emlékezetünk e mérföldkővét, sokoldalú illusztrációs, animációs és ötletes prezentációs lehetőségekkel színesítve a felkészülést és a tanórák eszköztárát a fiatalok és oktatóik számára egyaránt. A szöveges, képi és videó forrásokkal, szemtanúk beszámolóival, térképes és játék animációkkal, interaktív feladatokkal kiegészülő digitális tankönyv három felületen lesz elérhető: iBookon, Android Appen és Weben. A modul a tervek szerint a később pedagógusképző programmal is kiegészül. A digitális tankönyv sajtótájékoztatóval egybekötött nyilvános bemutatását a Közalapítvány 2015 utolsó negyedére tervezi.

IV.

A KÖZALAPÍTVÁNY 2014. ÉVI KIADVÁNYAI

1. Those Who Dared To Be Brave / Die es wagten, Mut zu zeigen

A Közalapítvány gondozásában és a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jelentettük meg az „*Akik mertek bátrak lenni - Embermentők*” című kiadvány angol és német nyelvű fordítását. A kötet a Holokauszt Áldozatainak Emléknapja alkalmából a Terror Háza Múzeum rendezvényein elhangzott beszédeket, illetve az emlénapokon ismertett embermentők életútját és munkásságát mutatja be.

2. Stephen Koch: Kettős szerepben

A 2014-es Könyvfesztiválon jelent meg a Közalapítványunk gondozásában **Stephen Koch** nagysikerű könyvének második kiadása. A kötet a politikai aktivista **Willi Münzenberg** munkásságát és a sztálini diktatúrát támogató társutas értelmiség máig súlyos vitákat generáló tevékenységét dolgozza fel.

3. Európai testvérháború 1914-1918 – Europe's Fraternal War 1914-1918

A 2013. november 11-12-én, Budapesten megrendezett Európa Nagy Háborúja és az új világrend születése című első világháborús nemzetközi konferencia előadásait magyarul és angolul bemutató, konferenciakötetek 2014 áprilisában jelentek meg **Schmidt Mária** és **Markó György** szerkesztésében. A kiadványban az alábbi elismert külföldi és hazai tudósok, közéleti személyiségek írásai olvashatók: **Balogh András, Ivo Banac, Alain de Benoist, Barbara Bracco, Gerő András, Glatz Ferenc, Frédéric Guelton, Jaroslav Hrytsak, Ivan Iljev, Eva Irmanová, M. Kiss Sándor, Peter März, Sean McMeekin, Xavier Moreno Juliá, Navracsics Tibor, Rétvári Bence, Schmidt Mária, Tomasz Schramm, Andrej K. Szorokin, Norman Stone, Petra Svolsjak, Karl Vocelka és Gianluca Volpi.**

4. XX. Század Intézet „Korrajz 2013 – Hogy jobban értsük a XX. századot” c. évkönyve

Markó György és **Schmidt Mária** szerkesztésében készült az évkönyv a Közalapítvány intézeteinek több konferencia-anyagát foglalja magában:

- Gyertyák a szabadságért
- A magyarok lelkiismerete – Mindszenty József
- Sztálin világ – a kommunizmus ára
- Franciaország szolgálatában – Charles de Gaulle

5. Merénylettől hadüzenetig. A béke utolsó hónapja a Monarchia Magyarországnál (1914. június 28.-1914. július 28.)

A Habsburg Történeti Intézet az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság közreműködésével dolgozta fel egy könyvben a dualizmus korabeli Magyarország életének utolsó békehónapját, amely 1914. június 28-tól, a merénylettől 1914. július 28-ig, a hadüzenetig tartott. A dokumentumkötet megjelenését a júniusi könyvhétre terveztük, amellyel így az elsők között szerepelhettünk az első világháborús tematikájú tudományos könyvpiacra. A kötet anyaggyűjtésében és létrehozásában közreműködtek: **Kloska Tamás, Nagy Beatrix, Nagy Ildikó, Nagy Marianna, Szilágyi Alexandra, Tóth Bálint, Veres Miklós**, azaz az Első Világháborús Centenárium Projekt munkatársai.

A könyv négy szerkezeti elemre épül. **Gerő András** „Békéből háborúba” című bevezető tanulmányával kezdődik, majd a jelzett időszak történelmi jellegű eseményeit érintő, áttekintő kronológiával folytatódik. Lényegében a következő egység képezi a könyv törzsanyagát, a béke utolsó hónapjának válogatott sajtóanyagát. A hónap utolsó napján zárófejezetben pedig 3 olyan írás szerepel, amelyek szintén a hadüzenetre reflektálnak, de csak pár nap késéssel jelentek meg a sajtóban.

6. A forradalom tanúi – Budapest 1956, akik megélték – franciaországi emigránsok visszaemlékezései

A 2014-es Ünnepi Könyvhétre időzítve a Közalapítvány a „Külföldön Élő Magyarok Egyesülete” (Alcyon) támogatásával magyar nyelven jelenteti meg „A forradalom tanúi” című, 2006-ban franciául megjelent kötetet. A könyv az 1956-os forradalom és szabadságharc leverését követően Franciaországba menekült honfitársaink visszaemlékezéseiből ad ízelítőt. A magyar nyelvű kötetet **Horváth Miklós** történész professzor szerkesztette.

7. Kompromisszumok a közép-európai politikai kultúrában

A Habsburg Történeti Intézet 2012. szeptember 25-én rendezte Kompromisszumok a közép-európai politikai kultúrában c. konferenciáját. A konferencia történelmi és gondolati alapjául a 300 éve megkötött Szatmári béke szolgált. A Rákóczi szabadságharcot lezáró esemény apropójából kiindulva vizsgálta a rendezvény az elmúlt 300 év, különböző történelmi rendszerváltozásainak politikai kompromisszumait, azok társadalmi és politikai megítélését az adott korszakban és egészen napjainkig. A konferenciát követően a Habsburg Történeti Intézet pályázatot nyújtott be (86öu11 projekt) az Osztrák-Magyar Akcióalapítványhoz a célból, hogy az előadások anyagából kötetet adhasson ki. A pályázatot sikeresen elnyertük, 468.000 Ft állt rendelkezésünkre a kiadvány elkészítéséhez, amely 2014. június 4-én jelent meg hivatalosan. A konferencia kiadványában szereplő tanulmányok szerzői: **Erdődy Gábor, Georg Kastner, Gerő András, Karin**

Moser, Karl Vocelka, Kónya Imre, Maciej Kozminski, M. Kiss Sándor, Paulina Codogni, Pálffy Géza, Rainer M. János és Tölgyessy Péter.

8. Gerő András: A magyar másik

A Habsburg Történeti Intézet valamint a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány kiadásában 2014. szeptember 18-án jelent meg **Gerő András** legújabb könyve. A kötetben a modern magyar história és a zsidók viszonyáé a főszerep. Gerő András megkísérli röviden áttekinteni a tipikusnak tekinthető értelmezéseket, és természetesen törekszik saját interpretáció kialakítására is; illetve az alábbi kérdésekre keresi a választ négy tanulmányában: Összefűzhetőek-e a magukat magyarnak gondoló, de nagyon eltérő élményanyaggal rendelkező, egy nemzethez tartozók történetei? Lehetséges-e belőlük egységes nemzeti elbeszélismódot, narratívát létrehozni? Végül a kötetet lezáró tanulmány a holokauszt magyar vonatkozású reprezentációin (Auschwitz, Hódmezővásárhely, Holokauszt Emlékközpont – Budapest, valamint a jelenleg megvalósulás előtt álló Sorsok Háza) keresztül mutatja be a kiállítások elemzése során felmerülő különböző intellektuális dilemmákat.

9. Joshua Muravchik: Földre szállt mennyország – a szocializmus története

2014. november 7-én a Terror Háza Múzeumban rendezett könyvbemutató keretén belül jelent meg Joshua Muravchik: Földre szállt mennyország – a szocializmus története című kötete **Sándor Lénárd** szerkesztésében. Joshua Muravchik olyan gondolkodók és vezetők szeméin keresztül követi nyomon a szocializmus történetét, akik kifejlesztették az elméletet, majd hatalomra vezették, és végül az összeomlásánál bábáskodtak. A Földre szállt mennyország egy olyan történet, amely valós szereplőkkel és eseményekkel teli, miközben egy olyan mozgalom történetét mutatja be, amelyik talpáról a feje tetejére állította a világot. A budapesti könyvbemutatón részt vett az Amerikai Egyesült Államokban élő szerző.

10. Szabadság/Harcosok – Hidegháborús írárok (Válogatás a Commentary antikommunista íásaiból)

A XX. Század Intézet 2015 első harmadában tervezi megjelentetni a jelenleg szerkesztés alatt álló Szabadság/Harcosok című kötetet, melynek alapjául tizenöt darab **Joshua Muravchik** által válogatott hidegháborús témakörrel foglalkozó cikk szolgál. A cikkek szerzői: Hugh Seton-Watson, Peter Schmid, John Lukacs, Robert V. Daniels, Norman Podhoretz, Nathan Glazer, Richard Pipes, Jeane J. Kirkpatrick, Adam Ulam, Vladimir Bukovsky, Arch Puddington, **Joshua Muravchik**, Alain Bensancon. A szövegek eredetileg a „*Commentary Magazine*” című hidegháborús szerepvállalást pártoló amerikai folyóiratban jelentek meg. A válogatást alkotó írárok fordításai elkészültek, a kötetet jelenleg **Békés Márton** szerkeszti.

V.

A KÖZALAPÍTVÁNY KOMMUNIKÁCIÓJA

1. ÁLTALÁNOS SAJTÓJELENLÉT

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány a sajtójelemlét szempontjából pozitív mérleggel zárja a 2014. évet.

A Kommunizmus- valamint a Holokauszt Áldozatainak Emléknapiára felhívó társadalmi célú reklámokat rendezvényeként összesen több mint száz alkalommal térítésmentesen sugározta a TV2, az ATV, a Bartók Rádió, a Kossuth Rádió, a Petőfi Rádió, a Dankó Rádió, az Infórádió, az M1, az M2, a Duna és a Duna World, a Hír TV valamint az Echo TV. Mindkét emléknapióról részletesen beszámolt a hazai sajtó. A Terror Háza Múzeum történései szakértőként szerepeltek a tematikus napokon (a többi között: Kossuth Rádió, Infórádió, Lánchíd Rádió, ATV, Katolikus Rádió, Echo TV, TV2).

A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapija kapcsán szervezett rendhagyó történelemórák, valamint a hivatalos állami megemlékezés, a Holokauszt Áldozatainak Emléknapiára szervezett koncert és gyertyagyújtás, valamint az 1956-os Forradalom és Szabadságharc Évfordulójára szervezett rendhagyó történelemórák, filmvetítések is rendkívüli sajtóérdeklődés mellett zajlott.

Nagy médiavisszhang kísérte **Schmidt Mária: Nyugaton a helyzet változóban**, valamint **Joshua Muravchik: Földre szállt mennyország – A szocializmus története** című könyvének megjelenését, valamint annak bemutatóját. A tudósítások mellett számos interjú is készült.

A Terror Háza Múzeum központi szerepet játszott Nagy Imre és Mártírtársai Újratemetésének Emléknapiján: a V4 államfők részvételével jelentette be **Áder János** magyar és **Joachim Gauck** német köztársasági elnök, hogy európai nyilvántartás készülhet a kommunizmus áldozatairól. A közalapítvány szervezésében valósult meg a Hősök terére szervezett Szabadságkoncert, melyen az **Omega** és a **Scorpions** lépett fel. Mindkét esemény rendkívüli sajtóérdeklődés mellett zajlott.

A tavaly decemberben megnyitott csehimindszenti állandó kiállítás folyamatos programajánlóként szerepel a megyei lapokban.

Az I. világháborúról szervezett műhelybeszélgetések, konferenciák, a Terror Háza Múzeumban megtartott „Haza, szeretet – Nemzeti ellenállás 1944” és „Szabadság / Harcosok válasza a kommunizmusra” című tanácskozások is bebizonyították, hogy nagy az érdeklődés a XX. század történelme iránt.

A Google Street View-val való együttműködésnek köszönhetően a Terror Háza Múzeum földszinti fogadótere is bejárható a Google alkalmazásának a segítségével.

Nagy büszkeség a Közalapítvány számára, hogy szinte minden évben a múzeum dizájnára egy-egy magas presztízsértékű szakkönyv, szaklap hívja fel a figyelmet. Idén **Steven Haller és Mirko Ilic: Lettering Large** című kötetében emeli ki a Terror Háza Múzeum formavilágát. A holland illetékességű **designworkplan** szakportál szintén kiemeli a múzeum formavilágát. Ezen felül külön öröm, hogy a **Washington Post** cikkében a következőképpen jellemzi a múzeumot: „... a túra nem pusztán a szívbemarkoló politikai terror megjelenítője, hanem őszinte módja az ország múltjával való szem-benézésnek is.”

A Magyar Turizmus Zrt.-vel továbbra is kiváló a kapcsolat. Szervezésükben több külföldi turisztikai magazin, útikönyvszerkesztő is járt a múzeumban.

A megjelenéseket számszerűsítve a televízióban 2014. január 1. és november 15. között közel 130-szor, a rádióban több mint 110, az írott, valamint az online sajtóban több száz alkalommal jelent meg a Közalapítvány valamilyen formában.

2. SORSOK HÁZA-PROJEKT SAJTÓVISSZHANGJA

Mind a hazai, mind a nemzetközi sajtó kiemelt figyelemmel kíséri a Sorsok Háza – Európai Oktatási Központ munkálatait. A formálódó projekt néhány elemének nyilvánosságra kerülését követően – hasonlóan a Terror Háza Múzeum 2002-es megnyitásához – folyamatos és nagy intenzitású támadások kísérik a projektet. A kritikák ugyanakkor konkrétumok nélkül, a tervek nyilvános bemutatását megelőzve fogalmazódnak meg.

3. KÖZÖS SIKER-PROJEKT – ONLINE KAMPÁNYA

- 2014. január elsejével elindult a több mint 13.000 like-ot (!) gyűjtő www.facebook.com/kozossiker 25 oldal. A naponta több poszttal jelentkező facebook-profil hírgyárszerűen, a huszonöt évvel ezelőtti nap eseményeihez kötöttén követi végig a rendszerváltoztatás idő-szakát. Eddig több száz poszt, több mint 1000 fénykép került fel el a korabeli érdekességeket (tárgyi kultúrát, szokásokat, kulturális sajátosságokat, a diktatúra hétköznapiit) és a közös siker útját, a napi politikai történéseket bemutató médiafelületre.
- 2014. február közepén sikeresen elindult a We made it happen! – angol nyelvű közösségi blog a tengeren túli közösség tájékoztatása és megnyerése céljából: <http://1989wmih.tumblr.com/>

- 2014. február 17-én elindult a blogoldalhoz kapcsolódó angol nyelvű Facebook-oldal is: <https://www.facebook.com/wemadeithappen>, amely több mint 41000 like-ot gyűjtött.
- 2014 februárjától elérhető az érdeklődő nagyközönség számára a havonta kb. 10 db 2–3 perces videókkal bővülő YouTube-csatorna.
- A Közalapítvány A rendszerváltoztatás élő emlékezete címmel oral history életút-interjúkat készített az antikommunista forradalomban résztvevő közéleti szereplőkkel, amelyek vágott formában folyamatosan megjelennek a projekthez kapcsolódó összes multimédiás csatornán, főként a magyar nyelvű Facebook-oldalon.
- A Közalapítvány által működtetett közös siker honlapok egyes tartalmai megjelennek a kormány www.hatarnyitas25.kormany.hu weboldalán is, amely júniustól magyar és német nyelven szolgáltat információkat a programokról a www.freiheit-undeinheit.de német kormányzati honlappal együttműködésben.
- Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc Évfordulójához igazodva a Közalapítvány online videó pályázatot hirdetett, melyre december 31-ig lehet jelentkezni.

4. ONLINE JELENLÉT

A Közalapítvány és Intézetei honlapjainak (hat darab) megújítása jelenleg is zajlik annak érdekében, hogy fiatalosabb, modernebb, design-osabb, figyelemfelhívóbb, interaktívabb és információdúsabb weboldalakat hozzunk létre.

- a) A Terror Háza Múzeum (www.terrorhaza.hu) weboldal látogatottsága az előző évekhez képest nőtt.
- b) Az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság, többek között azzal bízta meg a XX. Század Intézetet, hogy készítsen el egy centenáriumi honlapot (www.elsovilaghaboru.com).

A 2013. november 11-én elindított, 2013-ban az ÉV HONLAPJA megmérettetésén oktatási kategóriában külön díjban részesült portál ismeretterjesztő és tájékoztató modullal rendelkezik. Az első világháború iránt érdeklődő közönséget megszólító ismeretterjesztő modul az első világháború eseménytörténetét, meghatározó alakjait, hőseit, a frontok és a hátszág világát bemutató tudományos-ismeretterjesztő honlap, amely a 2013–2020-ig tartó projekt teljes időtartama alatt folyamatosan bővül. A tájékoztató modul a projektszervezetet, illetve a programsorozat elemeit ismerteti meg a nyilvánossággal ide kerültek fel a pályázati felhívások, amelyek lehetővé teszik a civil és önkormányzati szervezetek számára is, hogy bekapcsolódhassanak a megemlékezésekbe.

2013 júliusától kezdődött meg annak a projektszervezetnek a felépítése és működtetése, amely a célzott szervező- és kutatómunkán kívül korabeli fotók, visszaemlékezések és naplók gyűjtését végzi. A XX. Század Intézet felhívására beérkező magángyűjteményeket, anyagokat a kijelölt munkatársak elektronikus és papíralapú nyilvántartásba veszik, rendszerezik, és közreadják a centenáriumi honlap személyes archívumában:
<http://www.elsovilaghaboru.com/tortenete/archives>.

c) Wikipedia

Elkészült a Közalapítványunk, a XX. Század Intézet, a XXI. Század Intézet valamint Tallai Gábor, a Terror Háza Múzeum programigazgatójának Wikipedia-oldala. Schmidt Máriának, a Terror Háza Múzeum főigazgatójának, valamint a Múzeumnak már volt Wikipedia-oldala, ezeken apróbb finomításokat, módosításokat végeztünk. Elkezdődött a Hősök falán található több mint 200 mártír élet-rajzának feltöltése a Wikipédiára.

d) Youtube

A Terror Háza Múzeum képviselteti magát a legnagyobb videó megosztó portálon is. 2013. évben megtörtént a csatorna új struktúrájának kialakítása, ahova interjúk, rendezvények, TCR-ek, időszaki kiállítások és különböző pályázatok videóit töltjük fel. A rendezvényekről, sajtónyilvános eseményekről minden egyes alkalommal készül egy rövid, 2-3 perces összefoglaló, amelyek megtalálhatók mind a weboldalon, mind a Terror Háza Múzeum hivatalos Youtube-csatornáján. Az oldalra közel 40-en iratkoztak fel, és az oldal videóit több mint 25 ezerszer nézték meg.

Link: www.youtube.com/terrorhazamuzeum

Az első világháborús youtube-csatornára rövid interjúk, konferenciák, rendezvények teljes terjedelmű felvételei, valamint azoknak egy rövidebb, összefoglalói kerülnek fel. Az oldalra 41-en iratkoztak fel, és több mint 8000-szer nézték meg a Youtube-csatornára feltöltött videókat.

Link: www.youtube.com/elsovilaghaboru

2014 elején indult el a Sorsok Háza – Európai Oktatási Központ hivatalos Youtube-csatornája, melyre eddig 5-en iratkoztak fel, és közel 2000-szer látták a feltöltött videókat.

Link: www.youtube.com/sorsokhaza

e) Tumblr

2013 márciusában indult el a Terror Háza Múzeum Tumblr oldala, amely egy mikroblogok írására alkalmas felület. Szövegeket, fényképeket, videókat, linkeket, idézeteket és hangfelvételeket

lehet megosztani egy rövid blogon keresztül. Az oldalra olyan képek, dokumentumok kerülnek fel, amelyeket más felhasználók készítettek a Múzeumról, vagy ami számunkra fontos, hogy az adott közösségnek kommunikáljunk.

Link: www.terrorhaza.tumblr.com

f) Instagram

A Terror Háza Múzeum volt az első a magyarországi múzeumok sorában, amely csatlakozott ehhez a médiafelülethez. Ez a közösségi hálózat okostelefonon történő fénykép megosztásán alapul. A felhasználók fényképeket készítenek, melyeket különböző effektekkel, szűrőkkel láthatnak el. A fotókat elláthatják felirattal, beállíthatják, hol készültek, utána pedig megoszthatják. A felhasználók az Instagramon belül tudják követni egymást, nyilváníthatják tetszésüket, illetve kommentálhatják a feltöltött képeket. A Terror Háza Múzeum Instagram-oldalán elsősorban olyan képek kerülnek feltöltésre, amelyek a múzeum állandó/ideiglenes kiállításairól, rendezvényeiről stb. készültek.

Az oldal elérhető a www.instagram.com/terrorhaza linken keresztül.

g) Facebook

2013 márciusától a Terror Háza Múzeum Facebook-oldalán egy meghatározott stratégia mentén zajlik a kommunikáció: folyamatos beszámoló (kép, videó, hanganyag, szöveg), történelmi vissza-émlékezések, a témába vágó érdekes cikkek közzététele a legnagyobb közösségi portálon. A Múzeum Facebook-oldalán október 23. és november 4. között – az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulójának tiszteletére – rendhagyó kommunikációs kampány indult, melynek keretében bemutattuk azokat a fontos eseményeket, melyek október 23. és november 4. között történtek 58 évvel ezelőtt. Ezzel egy időben indult azoknak a pesti srácoknak a bemutatása, akik a forradalom napjaiban a legelszántabbak voltak, s akik a győzelemért a legtöbb személyes kockázatot vállalták, akikre – ha itthon maradtak – többnyire a meghurcoltatás, a társadalomból való kirekesztés, később pedig a még inkább fájó közöny vagy felejtés várt. Az oldalt közel 10000 ember követi, elsősorban a 18 és 24 év közötti korosztály.

Link: www.facebook.com/terrorhazamuseum

2013 márciusa óta egy meghatározott stratégia mentén zajlik Schmidt Mária Facebook-oldalának a kezelése: interjúk, előadások, cikkek, tanulmányok megosztása, valamint a személyéhez köthető hírek, képek, posztok megosztása. Egy év alatt a duplájára nőtt az őt követők száma (395-ről közel 900-ra). Jelenleg több mint 1000 ember követi.

Link: www.facebook.com/thm.schmidtmaria

2013. november elején indult az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság hivatalos Facebook-oldala, melyet indulásától számítva közel 1400-an követnek. A stratégia azonos a Terror Háza Múzeum által képviselttel.

Link: www.facebook.com/elsovilaghaboru

2014 januárjában indult el a Sorsok Háza – Európai Oktatási Központ Facebook-oldala, amely jelenleg a fő kommunikációs csatornájaként üzemel a projektnek. Az építkezésről készült képeken túl sajtóviesszhangok, interjúk, illetve a nemzetközi tanácsadó testület tagjainak levelei, véleményei is megtalálhatóak a Sorsok Házával kapcsolatosan. Az oldal indulásával egy időben „Mondd el, hogy tudjuk!” címen felhívást tettünk közzé. Ennek keretében arra kértünk minden érdeklődőt, ossza meg velünk szempontjait, juttassa el hozzánk javaslatait, személyes történeteit, családi fotóit, egyéb kor-dokumentumait, hogy azok beépülhessenek a Sorsok Háza alkotói munkafolyamatába. Az oldalt idáig több mint 300-an lájkolták.

Link: www.facebook.com/sorsokhaza

VI.

A KÖZALAPÍTVÁNY ARCHÍVUMÁNAK TEVÉKENYSÉGE

A XX. Század Intézet Archívumában befejeződött **dr. Puskás Julianna** hagyatékának rendezése. A dokumentumokról részletes elektronikus nyilvántartás készült.

Emellett **Petri György** hagyatékának feldolgozása és az archívumban történő elhelyezése is megtörtént.

A levéltár állományában jelenleg **Arthur Koestler**, **dr. Puskás Julianna** történész, **Mikes György** újságíró, humorista, valamint **Petri György** költő hagyatéka kutatható.

A Terror Háza Múzeumból a XX. Század Intézet könyvtárába érkezett könyvek elektronikus és papíralapú nyilvántartásba vétele, a duplumok kiszűrése megtörtént.

VII.

**A KÖZALAPÍTVÁNY INGATLANJAINAK MŰSZAKI ÁLLAPOTA – AZ ÜZEMEL-
TETÉSI CSOPORT TEVÉKENYSÉGE**

Ahogy erre a „vezetői összegzésben” utaltam, a Terror Háza Múzeum üzemeltetését biztosító géppark több mint 12 éves, így a múzeum teljes körű gépészeti, és informatikai megújítása tovább nem odázható el. Kulcsfontosságú berendezéseinket természetesen a gyári márkaszervizek tartják karban, az üzemeltetés is a gyári előírások szerint történik. A gépészeti berendezések, a belsőépítészeti kialakítás, burkolatok, ajtók, stb. amortizációja ugyanakkor már rendkívül gyors. Eredeti látványelemek napi karbantartással néhány teremben már nem állíthatók helyre. A hűtőszellőző rendszer felújítása fedezet hiányában nem indult el. A működő rendszerek energiafogyasztásának további racionalizálása a meglévő rendszerek cseréje, átépítése nélkül nem lehetséges.

1. Üzemeltetés, javítás, fejlesztés és átalakítás**a) Terror Háza Múzeum****Karbantartási, fejlesztési és átalakítási tevékenységek**

- 2014-ben az üzemmenet folyamatos volt, ezen időszakban műszaki okból leállásra nem került sor. A karbantartási és javítási munkák a műszaki előírásoknak és szabványoknak megfelelően kerültek elvégzésre. A 2014. évi karbantartási leállás január 3. hetében volt. A januári nagykarbantartáshoz külön költségvetés készült. A munkák keretösszegén belül valósultak meg. Az Üzemeltetési csoport bejelentett hibák és saját napi hibalistái alapján tevékenykedett. A javítási munkák nagy részét a fontossági sorrend és az anyagi lehetőségek alapján készülő ütemezés alapján vállalkozók bevonásával végeztük. A vállalkozókkal végzett javítási munka volumene sokszorosa a saját létszámmal elvégezhető munkának. Az amortizáció miatt ugrásszerűen nő a szakmunka-igényes napi javítások száma.
- Jogszábeli változásoknak is meg kell felelnünk környezetvédelem valamint munka- és tűzvédelmi területen. Ezért nő az évközi, nagyobb összegű, nem napi hibajavítás jellegű átalakítások, cserék volumene. Szervezésük azonban úgy történik, hogy az üzemszerű működést ne akadályozzák.
- A megváltozott OTSZ szerint dokumentálásokkal történő rendszeres karbantartások elvégzésére új szerződéseket kötöttünk. Ezek tartalma a tüzeseti szellőzés, füstmentesítés és a menekülési útvonal berendezéseire, nyílászáróira terjed ki.

- Egy 2014-től érvényes előírás szerint az R22-es hűtőközeg – a múzeum valamennyi gépészeti berendezését ilyenekkel építették meg – már nem alkalmazható. Az ezzel működő gépészeti berendezések közül a nagyhűtőgépekben megtörtént a hűtőközeg csereje.
- A gépészeti rendszerek meghibásodott részein nagy értékű felújítási, javítási, átalakítási munkák és cserék történtek. Az L1 szellőző rendszer hő visszanyerőjének cseréje megtörtént. A nagy központi hűtőegység örvényáramos kontrollvizsgálata megtörtént. Az épületfűtési rendszer programkorrekciója folyamatosan zajlik annak érdekében, hogy energia felhasználásunk gazdaságosabb legyen.
- Az elektromos áram beszerzési forrásait versenyeztettük, és új szerződések megkötésével 2015-től olcsóbban jutunk elektromos energiához.
- A Múzeum meglévő - gépészeti berendezéseknek és vezetékeknek helyet adó - légudvarának beázás-mentesítése megtörtént.
- A Múzeumban történő rendezvények műszaki feltételeit minden esetben biztosítani tudtuk.
- A közterületi rendezvények, a tartós közterület foglalások valamennyi hatósági engedélyt folyamatosan intézzük.
- A munkavédelmi kockázatelemzési dokumentációban leírt feladatokat folyamatosan hajtjuk végre.

Az alábbi felsorolásban olyan javítások és felújítások szerepelnek, melyeknek felmérése és tervszintű előkészítése megtörtént. Ezeket az időszerű és szükséges munkákat a rendelkezésre álló lehetőségek szerint kívánjuk elvégezni:

- Az épületgépészeti rendszerek részleges korszerűsítése: meleg vízellátás, hűtés.
- A gázkazánok folyamatos cseréjét készítjük elő.
- További három veszélyes hűtőközeggel működő kisebb teljesítményű klímagép cseréjét tervezzük.
- A múzeumban működő három felvonó gyakori meghibásodása miatt, az üzembiztos működés érdekében, szükséges elvégeztetni a nagyjavítási munkákat.
- A bejárati lépcsőtér fehér márvány falában belső világítás korszerűsítése.

- A pengefal és Hősök fala világításának felújítása.
- A büfé asztalok javítása, felújítása.
- Az aula feletti tető szigetelésének garanciája lejárt. Hőszigetelése nem megfelelő. Nagy eső esetén az olajba víz juthat. A bádогоzás kötéseit felül kell vizsgálni. Tömítéssel megoldásait fel kell újítani. Jelenleg ezt ideiglenes tömítésekkel pótoljuk.
- A főlépcsőház piros falainak és mennyezeteinek felújító festése.
- Gépészeti berendezések garanciája kb. 5-6 éve lejárt. A rendszeres karbantartás ellenére néhány helyen ugrásszerű romlás tapasztalható. Jelenleg átvizsgálandó és cserélendő lenne a mennyezet feletti klímavezetékek összes betápláló vezetéke, és elzáró szelepe. Különösen a földszinti büfé terei felett. Itt a kiépített hűtés nem tud teljes kapacitással működni. Javítása átvizsgálása belsőépítészeti elemek bontását és helyreállítását fogja jelenteni.
- Az álmennyezeteket tartó acélszerkezetek nagymértékben lehajlottak. Sürgős statikus gépész átvizsgálásra fedezet hiányában még nem került sor.
- Az Igazságszolgáltatás terem padlójának és padjainak felület-felújítása folyamatosan zajlik, de célszerűbb lenne egyben elkészíteni a termet.
- A homlokzat javítása és felújítása, különösen a földszinti felületeknél aktuális. Tisztítás után emelőkosaras felmérés-dokumentálás, felújítási terv készítése elengedhetetlen a tétel teljes árajánlatkéréshez. A földszinti rész felújítása folyamatban van.
- A Múzeum létesítésénél a nyílászárókat nem kellő színvonalon újították fel. A vasalatok rossz állapotban vannak, nem zárnak rendesen. Felújítás szükséges. Jelenleg eseti javításokat végzünk.
- A mozgássérült lift cseréje esedékes. A jelenlegi liftet a korszerű nehéz akkumulátoros elektromos mozgássérült kocsik túlterhelik. Gyakori a meghibásodás, a lehajlásos tönkremenetel. Az akkumulátoros kocsikat is szállító nagyobb teherbírású új berendezés kialakítása csak új rendszerrel történhet. Ez az épület belsőépítészetiét is érintené.
- Az utcai homlokzatok esővizét elvezető vas csatorna, amely a IV. emeleti padlón a fal mögött eltakarva vezet, nagymértékben korrodálódott. Kilyukadás veszélyes. Csak bontási munkával és a meglévő eső levezető csövekhez való csatlakozások teljes átalakításával javítható.

b) Határőr út 35.**Karbantartási, fejlesztési és átalakítási tevékenységek**

- 2014-ben az ingatlanban az irodák működése zavartalan volt. Az épületben a legszükségesebb karbantartási munkákat elvégeztük, a fűtésrendszert és régi radiátorokat folyamatosan javítottuk.
- Fokozottan figyelünk a színvonalas feltételek biztosítására a vendéglakásban.
- Ebben az évben folytatódott a kert növényeinek megújítása, utcai sövény sűrítése. Altalaj csapok felújítása. Terméskő lábazatok és oszlopok javítása. A főbejáratnál kölépcsősor javítása.
- A főbejárat előtti közterületen levő aszfalt járda felületének rendezése, teljes felújítása sok éves levelezés után a kerület kivitelezésében megtörtént.
- Elkülönítetten gyűjtjük a papírt, és a közeli szelektív lerakóhelyre visszük.
- Az épületben lévő irodák berendezésének átrendezését igény szerint folyamatosan végezzük.
- A legrosszabb nyílászárókat tömítő szalaggal láttuk el, hogy télen a fűtési költségek csökkenjenek.

Az alábbi felsorolásban olyan javítások és felújítások szerepelnek, melyeknek felmérése és tervszintű előkészítése megtörtént:

- Valamennyi nyílászárót asztalos munkával igazítani kell, tömítő szalaggal kell ellátni, hogy télen a fűtési költségek csökkenjenek.
- A külső ablakszárnyak mázolását fel kell újítani, hogy a szétázást megakadályozzuk. A zsalugáterek teljes felülete és vasalat felújításra szorulnak.
- A pince falak szellőzését helyre kell állítani, hogy a belső vakolatok feltáskásodása és leesése megállítható legyen.

c) Istenhegyi út 92.

Karbantartási, fejlesztési és átalakítási tevékenységek

- Az Istenhegyi út 92. ingatlanban továbbra is csak raktározunk. Az ingatlan állapota rendkívül leromlott.
- A közüzemi díjak minimalizálása megtörtént. A villa épület állaga a rendszeres használat hiány miatt erőteljesen romlott. Belső felületei begombásodtak.
- A tető folyamatos karbantartását saját létszámmal végezzük.
- A kertet parlagfű-mentesen tartjuk, az utcai járdát takarítjuk, karbantartjuk. A kerítés menti sövényt karbantartjuk.
- Az esőcsatornákat folyamatosan takarítjuk.

Az alábbi felsorolásban olyan javítások és felújítások szerepelnek, melyeknek felmérése és tervszintű előkészítése megtörtént:

- A tető cserépfedése foltokban rossz, nem javítható. A hibák felmérése megtörtént.

d) Báthory u. 20.**Karbantartási, fejlesztési és átalakítási tevékenységek**

- Az üzemeltetésünkben lévő V. ker. Báthory u. 20. (szám alatti) jó állapotú lakást irodaként használjuk, melyben kisebb munkákat lenne szükséges elvégezni.
- Az ingatlanban az irodák működése 2014-ben zavartalan volt. A legszükségesebb karbantartási munkákat elvégeztük.
- A fürdőszobában elhelyezett kazán szellőzését előírások szerint kialakítottuk.
- Egyes nyílászárókat tömítő szalaggal kell láttuk el, hogy télen a fűtési költségek csökkenjenek.
- Az iroda- és raktárhelyiségek berendezését a megnövekedett létszám miatt átrendeztük.
- Az Első Világháborús Centenárium projektén dolgozó munkatársak részére új irodabútorok beszerzése és a munkahelyek kialakítása megtörtént.

Az alábbi felsorolásban olyan javítások és felújítások szerepelnek, melyeknek felmérése és tervszintű előkészítése megtörtént:

- a függőfolyosóra nyíló konyhai ajtó teljes körű felújítása
- falak festése
- nyílászárók javítása, mázolása
- tároló kapacitás növelése új polcok beszerzésével

2. A Múzeum ügyeleti tevékenysége

- Az ügyeleti tevékenység ellátása során látogatókkal kapcsolatos rendkívüli esemény nem történt.

3. Munka-és tűzvédelmi tevékenységek ellátása

- A feladat ellátása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt. Egy munkabaleset történt 2014-ben. Tüzeset ezen időszakban nem volt. Regisztrált látogatói rosszullét és baleset nem fordult elő.

4. Az energiagazdálkodási tevékenységek ellátása

- Energiaellátásunk a közműszolgáltatói szerződésekben foglaltak szerint történt. Az áram beszerzést már második évben versenyeztetjük. Az energiaszolgáltatás folyamatos volt. Fűtési gázkazánunk elavult, energiatároló megoldás, ütemezett cseréjét készítjük elő.
- Az épületfelügyeleti rendszer további beszabályozása kisebb megtakarításokat fog eredményezni.
- A teljes múzeumi világítás megújítása nélkül további számottevő megtakarításra már nincs mód. Üzemeltetés racionalizálással kevesebbet takarítunk meg, mind amilyen mértékben drágulnak az energiahordozók.

5. A javítási munkákhoz szükséges anyagbeszerzések

- A beszerzések az engedélyezett havi anyagbeszerzési tervek szerint történtek.

6. Műtárgy- és egyéb kiállítási tárgyak

- Javításuk, pótlását alkalmanként végezzük a muzeológus irányításával. Biztosításuk alapja az aktualizált tételek értéklétár.

7. Biztosítottság

- Biztosítottságunk teljes körű. A közalapítvány saját és bérelt ingatlanjai, műtárgyai és installációi, gépei és berendezései, a személygépkocsik, teljes körűen biztosítottak. Harmadik félre és saját dolgozóinkra vonatkozó felelősségbiztosítással is rendelkezünk.